Valla Vaatleja

KEHTNA VALLA AJALEHT AASTAST 1993 NR 2 (305) VEEBRUAR 2024

Kehtna KHK õpetaja Anne Kersna pälvis presidendi teenetemärgi

Kehtna vallal on, mida tähistada. Tänavuste riigi teenetemärkide saajate hulgas on ka Kehtna Kutsehariduskeskuse toitlustusvaldkonna juht Anne Kersna.

Töökaaslased Kehtna KHK-st kirjeldavad Annet järgmiselt: põline kehtnalane ja ”maasoolane”, Eesti toitlustusvaldkonna kutseõppe kirglik arendaja, kes valutab südant nii lasteaia- ja koolilaste kui ka vanurite väärika toidulaua eest.

Kehtna KHK toitlustusvaldkonda ja seeläbi Kehtna valda on Anne panustanud kohe-kohe neli aastakümmet, seda nii õppesisu, õppemetoodikate ja -didaktikate kui õpikeskkonna osas. Anne juhitud valdkonnas valmistavad eriala õpilased igapäevaselt õppebistroos päevapakkumisi kõigile soovijatele. Samuti on kõigil võimalus külastada õpperestorani Neljapäev nii lõunastel kui õhtustel aegadel. ”Olen pööranud suurt tähelepanu kogu Raplamaa, sealhulgas Kehtna valla lasteaedade ja koolide toitlustamise nõustamis- ja arendustegevustesse üle 20 aasta,” toob Anne välja oma panusest valda ja lisab, et koos kolleegidega on korraldatud hulgaliselt kokkade täiendkoolitusi.

Mis on Annet Kehtnas hoidnud? Kehtna on talle sünni- ja kodukohaks, kus ta on lõpetanud 8-klassilise kooli Kalbu külas. Ka lapsed on käinud siin lasteaias, koolis ja huviringides. Enda kooliaegadel kohtus ta Kehtnas abikaasaga, kellega on abielus oldud 40 aastat. ”Armastan oma peret, kodu ja aeda, sest just need annavad mulle jõudu ja jaksu tegutsemiseks. Kehtnas on mu sõbrad ja klassikaaslased,” ütles ta.

Kehtna Kutsehariduskeskus on Anne juurtega seotud olnud terve elu. Siin on töötanud tema vanemad, kellega Anne tihti õhtuti tööl kaasas käis. Kui Annet kooli tööle kutsuti, sai ta võimaluse töötada koos oma isaga üle kümne aasta. ”Jah, ka mind on kutsutud Tallinna tööle, kuid tundsin, et kohapeal on veel nii palju teha. Väikeses koolis on võimalus tunda iga õpilast ja temaga koos tegutseda. Peale selle on mul olnud võimalus kokku kasvada ja töötada üliägeda toitlustusnaiskonnaga,” toob Anne välja ja leiab, et selliseid võimalusi mujal tal ei oleks. Igal kevadel, kui toimub lõpuaktus, tunneb Anne, et see töö, mida ta teeb, on väärtuslik ja põnev nii õppijatele, tööandjatele kui neile endile.

Muutuvas maailmas õpitakse valdkonnajuhi sõnul kogu aeg koos õpilaste, tööandjate ja kolleegidega, sest teisiti pole võimalik. Iga päev avastatakse uusi toiduaineid, toiduvalmistamise seadmeid ja serveerimise võimalusi ning töövahendeid, põnevaid söögikohti ja äriideid. ”Me tegutseme toidumaailmas, kust saame elamusi lõhnade, nägemise, tunnetamise, kuulmise ja maitsemeelte kaudu.“

Kuhu edasi? Anne soovib, et Kehtna Kutsehariduskeskus, sealhulgas toitlustusvaldkond, oleks jätkusuutlik. Tema südamesoov on, et kooli vilistlased naudiksid oma tööd ja oleksid õnnelikud nii Eestis kui välisriikides. Siinkohal peab Anne väga oluliseks õppetöös ettevõtte praktika ja praktilise õppe osatähtsust, milleks vajatakse jätkuvat koostööd tööandjatega, teiste koolide ja erinevate liitudega. ”Unistan, et Eestis oleks tasuta kõrghariduse omandamise võimalus meie valdkonnas.“

Lisaks põhitööle on Anne käinud õpetamas Eesti Hotelli ja Turismimajanduse Erakoolis, koolitanud toitlustusvaldkonna võrgustike õpetajaid ja Tallinna Ülikooli Kutseõpetaja kohanemisaasta tudengeid. Ta on korduvalt stažeerinud nii Eestis kui välisriikides. Üks suurimaid panuseid on Anne töö erialaõpikute, Eesti köögi teemaliste raamatute, artiklite, e-kursuste ja õpiobjektide autori, kaasautori ja töörühma juhina. Anne on panustanud, et täiskasvanud õppijad saaksid Eestis toitlustusvaldkonnas tasemeõpet ning tema algatusel on alustatud Eestis, just Kehtnas, neljanda ja viienda taseme mittestatsionaarset tasemeõpet. Anne õpilasi võime kohata üldhariduskoolide õpetajate hulgas, ettevõtete juhtide ja kauaaegsete erialale truuks jäänud töötajate hulgas. „Anne on alati olnud nõudlik enda töö suhtes ja isegi täna klassi ette minnes on ta veidi pabinas ja muretseb, kas kõik see, mida ta pikkade aastate jooksul on õppinud ja kogenud ning mida õpilastele püüab edasi anda, on tänases muutuvas maailmas piisav,“ kirjeldavad töökaaslased Kehtna KHK-st.

Kehtna Kutsehariduskeskuse toitlustusvaldkonna juht Anne Kersna pälvis presidendilt Valgetähe V klassi teenetemärgi. Foto: Aare Hindremäe

Mariliis Vest

Foto: Ingliste piirkonna tänatavad koos külavanematega ühispildil. Istuvad aasta isa ja vanaisa Rein Haggi ja aasta ema ja vanaema Ingrid Rebane. Seisavad, vasakult: Pae külavanem Katrin Bortnik, Ingliste 8-kl kooli viimane direktor Tiiu Runno, valla jõulukaardi konkursi võitja Liisbet Lõiv, maailmameister Lilli Lauretta Lepikult, Ingliste Lehemedali laureaat Rauno Saagim ja Saidapere külavanem Kadi Lee. Tagareas, vasakult: Eesti karikavõistluste Rahvarallis 2023 II koha omanik Kristjan Radiko, Traksi talu lumeraja hooldemeister Rein Tommingas, raamatu „Ingliste hariduselu sõnas ja pildis“ koostamisel osalenud Ülo Flaur, Ingliste külavanem Kaisa Vahtmäe ja küla toetaja Pae farmeri esindaja Siim Meinberg. Foto: Jaak Kadarik

Ingliste piirkond tänas ja tunnustas

16. veebruari õhtu oli Ingliste kandi küladele eriline: saadi kokku, et näidata – me märkame! Õhtu jooksul tänati ja tunnustati nelja küla rahvast, kelle seast kuulutati välja aasta ema ja isa ning Lehemedali tiitlisaaja. Loe lähemalt lk 9.

President Alar Karis annab tänavu välja 151 teenetemärki ning nende saajate seas on ka kolm Kehtna vallaga seotud inimest: kaitseväe juhataja kindral Martin Herem, Kehtna kutsehariduskeskuse toitlustusvaldkonna juht Anne Kersna ja endine Lelle Püha kolmainu koguduse preester Aivar Sarapik.

Kaitseväe juhataja kindral Martin Herem pälvis kotkaristi I klassi teenetemärgi. Foto: Internet

Kehtna vallaga seotud riiklike teenetemärkide kavalerid

1. Kasepõld, Manivald - Kotkaristi II järk 1991
2. Rahu, Kalju - Valgetähe V klass 1999
3. Puri, Oliver - Punase Risti medal 2001
4. Sirendi, Arvo - Riigivapi III klass 2001
5. Pervik, Aino - Valgetähe V klass 2001
6. Sibul, Riho - Valgetähe V klass 2001
7. Laprik, Evald - Valgetähe medaliklassi teenetemärk 2001
8. Riisenberg, Märt - Valgetähe V klass 2003
9. Valler, Adolf - Kotkaristi V klass 2004
10. Flaur, Ülo - Valgetähe IV klass 2004
11. Silde, Ago - Valgetähe V klass 2005
12. Ojamuru, Silvi - Valgetähe IV 2005
13. Pukk, Arnold - Riigivapi teenetemärgi IV klass 2006
14. Järvik, Ülle - Kotkaristi Kuldrist Mõõkadega 2007
15. Kalberg, Hugo - Kotkaristi IV klass 2007
16. Past, Heik - Valgetähe V klass 2007
17. Mõis, Tiina - Valgetähe IV klass 2008
18. Roose, Riina - Valgetähe V klass 2008
19. Hindremäe, Aare - Valgetähe V klass 2009
20. Pärdi, Heiki - Valgetähe IV klass 2014
21. Lõhmus, Aleksander - Eesti Punase Risti III klassi teenetemärk 2014
22. Eplik, Vaiko - Valgetähe IV klass 2015
23. Herem, Martin - Kotkaristi II järk 2018
24. Niin, Enel - Valgetähe V klass 2018
25. Reitsak, Leon - Valgetähe V klass 2020
26. Bulitko, Tanel - Valgetähe IV klass 2021
27. Sulg, Luule - Valgetähe V klass 2021
28. Suviste, Raivo - Valgetähe IV klass 2023
29. Hamburg, Kalle - Valgetähe IV klass 2023
30. Saldre, Külliki - Valgetähe V klass 2023
31. Riisalu, Katre - Valgetähe V klass 2023
32. Vasnu, Raivo - Valgetähe IV klass 2023
33. Herem, Martin - Kotkaristi I klass 2024
34. Kersna, Anne - Valgetähe V klass 2024
35. Sarapik, Aivar - Valgetähe V klass 2024

Tootmise tootmismaa detailplaneeringu osaline kehtetuks tunnistamine

Kehtna Vallavolikogu tunnistas 24.01.2024 otsusega nr 1-2/138 osaliselt kehtetuks Kehtna Vallavolikogu 19.02.2020 otsusega nr 147 kehtestatud Kehtna valla Järvakandi alevi Tootmise tootmismaa detailplaneeringu Roheluse maaüksuse (katastritunnus 29301:001:0260, üldkasutatav maa 100%) osas. Huvitatud isikul on soov muuta Roheluse maaüksus vastavalt kehtivale Kehtna valla üldplaneeringule tootmismaaks ning võtta see kasutusele laoplatsina.

Arvestades, et Tootmise tootmismaa detailplaneeringu põhieesmärk on luua tingimused ettevõtluse laiendamiseks Järvakandi tööstuspargi piirkonnas, ei avalda haljasala maa muutmine tootmismaaks negatiivset mõju detailplaneeringu tervikliku lahenduse elluviimisel. Detailplaneeringu osaline kehtetuks tunnistamine ei põhjusta puudutatud isikutele negatiivseid mõjutusi ega riiva kolmandate isikute õigusi ega huvisid. Detailplaneeringu osaline kehtetukstunnistamine võimaldab detailplaneeringu terviklahendust jätkuvalt ellu viia ega muuda detailplaneeringut olemuslikult.

Tootmise tootmismaa detailplaneeringu materjalid on Kehtna valla veebilehel https://kehtna.ee/tootmise.

Aiandi põik 1 ja Aiandi tn 1 maaüksuste detailplaneeringu avalik väljapanek ja avalik arutelu

Kehtna Vallavolikogu 24.01.2024 otsusega nr 1-2/139 võeti vastu ja suunati avalikule väljapanekule Aiandi põik 1 ja Aiandi tn 1 maaüksuste detailplaneering. Planeeringuala hõlmab Aiandi põik 1 (29201:001:0586), Aiandi tn 1 (29202:001:1410) ja Sireli tee (29301:001:0470) maaüksuseid, planeeringuala suurus on u 11565 m^2.

Detailplaneeringu koostamise eesmärk on Aiandi põik 1 ja Aiandi tn 1 maaüksuste jagamine kruntideks, elamute kavandamine, ühisveevärgi- ja kanalisatsioonitorustikuga ning elektrivõrguga liitumise lahendamine. Detailplaneering on Kehtna Valla üldplaneeringu põhilahendust järgiv. Detailplaneering vastab õigusaktidele ja valla ruumilise arengu eesmärkidele.

Aiandi põik 1 ja Aiandi tn 1 maaüksuste detailplaneeringu avalik väljapanek toimub 21.02.2024 kuni 06.03.2024 Kehtna Vallamajas (Pargi 2, Kehtna alevik) kantseleis asutuse lahtiolekuaegadel ja Kehtna valla veebilehel https://kehtna.ee/aiandi-poik/aiandi.

Kirjalikke ettepanekuid ja arvamusi planeeringu kohta saab esitada Kehtna Vallavalitsusele aadressile Pargi 2, Kehtna, 79001 või e-kirjaga aadressile kehtna@kehtna.ee kuni 06.03.2024.

Detailplaneeringu avaliku väljapaneku tulemuste avalik arutelu toimub 13.03.2024 kell 16.00 Kehtna vallamaja saalis (Pargi 2, Kehtna alevik).

VALLAVANEM: JUMAL VÕI PÄIKE?

See pisut intrigeeriv pealkiri on pandud käesolevale artiklile meelega – tänapäeva klikimeedias pealkiri „müüb“. Oluline on aga see, et ehk loevad seda kirjatükki siis ka inimesed, kellele kuivad arvamusavaldused huvi ei paku ning kelle arusaamad kohaliku omavalitsuse ehk kõnekeeles „valla“ toimimisest ei vasta reaalsusele.

Kui Põhja-Korea tänase liidri isa Kim Jong Il kutsuti Universumi Päikeseks, siis Kehtna vallavanem ei küündi isegi maakonna, rääkimata valla päikese tasemele. Kodanikud, kes arvavad, et vald toimib nii, nagu seda on grotesksel viisil näidatud seriaalis „Naabriplika“, eksivad. Seriaal on seriaal ja päriselu on päriselu. Ning eksivad ka need, kellel on mõni mälupilt 15 ja enama aasta tagusest ajast, kus mõnes väikevallas mõjukas vallavanem tõepoolest „jumala“ rolli täitis.

Täna on aasta 2024 ning asjad on juba ammu-ammu teisti. Vallavanema isik teatud otsuste juures ei mängi mingit rolli, vallavanem ei määra inimeste ja valla saatust. Kui see nii oleks, poleks ju vallavalitsust või volikogu vajagi. Lihtsalt kord nelja aasta jooksul tuleks valida uus „jumal“ ning loota ta heasoovlikkusele, et hommikuti ikka päike tõuseks ja õhtuti loojuks.

Tegelikkuses on meil piisavalt pädev volikogu ning vallavalitsus. Ning KOKS (kohaliku omavalitsuse korralduse seadus) ütleb väga selgelt ära, millised otsused on volikogu ja millised vallavalitsuse pädevuses. Ning milliste otsuste puhul on omavalitsusel õigus otsustada, kes need teeb.

Seega, vallavanema ähvardamine, provotseerimine, ründamine ja solvamine on lühinägelik ning mitte kuhugi viiv tegevus. Adressaat muutuste esilekutsumiseks või planeeritavate muudatuste ärahoidmiseks on vale. Ainus tulemus on see, et inimene teeb endale kahju. Ei ole päris nii, et inimene võib meelevaldselt kõike sotsiaalmeedias kirjutada, fakte väänata ja valetada. Sellel on kodanikule ebameeldivad ning ka materiaalset vastutust kaasa toovad tagajärjed. Näitena pole vaja kaugele minna – suhteliselt sarnane olukord on meie naabervallas. Kel soovi, saab ise lugeda: https://parnu.postimees.ee/7908791/kogukonnaaktivistile-terendavad-teravate-vaidete-tottu-kahjunouded.

Mis puudutab aga protsesse, siis siin on tõepoolest vallavanemal oma roll. Tihti on vaja raputust, et mingid asjad juhtuma hakkaksid. Et teemadest, millest on räägitud sordiini all, hakataks rääkima avalikult. Probleemide edasilükkamine ei muuda neid olematuks. Jah, otsustel on tagajärjed, aga ka otsustamatusel on tagajärjed. Ning otsustamatuse tagajärjed on tihti rängemad …

Tanel Viks
vallavanem

Kui ma oleksin vallavanem

Vallavanemaks ei saada niisama, kõigepealt tuleb saada endale koht vallavalitsuses ning pingutada, et võita endale populaarsust. Vallavanema valib vallavolikogu ja kandidaate võib mõnikord olla arvukalt. Kuid nüüd oletame, et see populaarne kandidaat olen mina ja mind valitakse vallavanemaks.

Kõigepealt peab vallavanem moodustama vallavalitsuse. Mõni isekas inimene võib-olla nimetaks valitsuse ametitesse iseenda suurimad pooldajad, kuid mina valiksin valitsuse liikmeid selle järgi, kui mõistlikud on nende ideed ja eesmärgid ja kui hästi nad oma tööd oskavad teha. Sest stabiilsust saab valitsuses hoida vaid siis, kui seal töötavad usinad ja targad inimesed.

Kuid vallavanemana pean väga hoolitsema oma maine eest, sest isegi kui valla territoorium on võrdlemisi väike, peab hoolitsema teenuste, elutingimuste ja teiste huvide eest. Ning see ei saa lihtne olema, sest inimestele meeldib palju kritiseerida. Kuid vallavalitsus peab sellega leppima, sest kunagi ei saa kõigile meeldida. Kuid see ei peaks takistama püüdlusi selleks, et säilitada hea maine. Ma teeksin ise ettepanekuid reformideks ning võtaksin ka teiste omi kuulda. Kuid reformide taga ei tohiks olla korruptsiooni. Tuleb ka võtta teatavaks, et muudatused ja uued teostused vajavad raha ja tulu ei tule niisama.

Sellel ametikohal on ka varjukülg, sest alles siis, kui püüdlesin, et saada kõrgeimat kohta vallas, otsustasin, et kui mul veab, teen ma rasket tööd, et rahva elu paremaks teha ja et minu ning valla maine oleks hea. Kuid kui järsku olingi sellel ametikohal, hakkavad lubadused ununema. Hakkab ära kaduma motivatsioon töötada, sest nüüd kui mul on see ametikoht, mille poole nii väga püüdlesin, tekib tunne, nagu ei oleks mul enam kohustusi. Nii see tegelikult ei ole. Mida kõrgem koht, seda raskemini ja rohkem peab tavaliselt tööd tegema.

Vallavanema amet on päris sarnane presidendi ametiga, sest vallavanemal on piiratud võim vallavalitsuses ning üks suurimaid ülesandeid on valda esindada, näiteks mõnel kooliüritusel. Samas pean ka juhtima vallavalitsuse tööd ja vastutama selle eest, et teised teeksid oma tööd ausalt ja usinalt. Korra peab tagama just vallavanem. Kuid ma pole siiski isiklikult nii kindel, kui hästi ma selle kõige eest vastutada jaksaksin.

Kuid minu viis olla vallavanem oleks säilitada konservatiivsust. Ma mõtlen selle all, et ei tohiks ette võtta liiga suuri otsuseid liiga kiiresti, sest eelarvesse võib tulla väga järsk ja ootamatu muutus ning oleks ka liigselt palju tööd korraga vaja teha. Kuid võtaksin hea meelega oma kolleegide nõuandeid kuulda, sest soovin nendega säilitada nii head suhted, kui vähegi saab, et innustada neid töötama ja et vallavolikogus ja -valitsuses valitseks harmoonia.

Ma oleks ehk ikka veidi õnnetu, kui minu asemele valitakse keegi uus. Samas, kui vabaneda vallavanema ametikohast, mis on ikka päris stressirohke amet, läheks mul natuke tööd ja asjaajamisi vähemaks. Kuid lõppude lõpuks tuleb arvestada, et üks vallavanem läheb, teine tuleb asemele. Mõned on oma töökohal paremad, teised jälle viletsamad.

Olen siiski veel koolilaps ning kui tahan kunagi saada tööd vallas, on mul vaja vanemaks ja targemaks saada. Hetkel on minu vaateväli vallavanema õiguste ja kohustuste kohta väga piiratud, sest ei tunne seda ametit peaaegu üldse. Sellele vaatamata panin kirja seda, mis pähe tuli, ja püüdsin kirjutada võimalikult realistlikult.

Martin Sepp
Järvakandi kooli 8. klass
kevad 2023

Siseminister tunnustas Kehtna valla vabatahtlikke päästjaid

7. veebruaril sai Kehtna Päästekomando 102-aastaseks. Sünnipäeval külastasid meid siseminister Lauri Läänemets ja Kehtna vallavanem Tanel Viks.

Siseministrile tutvustasime komandohoonet, meie varustust ja tehnikat ning andsime ülevaate oma tegevusest.

Peale tutvustusringi toimus elav arutelu, kus puudutasime teemasid ohu ennetamisest kriiside lahendamiseni.

13. veebruaril tunnustasid siseminister Lauri Läänemets ja Päästeameti peadirektor Margo Klaos Põlvas päästjaid ja koostööpartnereid. Teiste seas pälvisid Päästeteenistuse medali Kehtna Päästekomando vabatahtlikud päästjad Merike ja Jaanus Vassil ning Lokuta Vabatahtlikust Päästekomandost Sigrit Vilbas.

Eno Hermann
Kehtna Päästekomando juht

13. veebruaril Põlvas. Paremalt Jaanus Vassil, Merike Vassil ja Sigrit Vilbas. Foto: Päästeamet

Haridusreformi elluviimisest koolijuhi ja volikogu liikme pilgu läbi

Viimastes Valla Vaatlejates on kirjutatud Kehtna valla hariduse ümberkorraldamise vajadustest. Tehtav ümberkorraldus mõjutab enim Eidapere-Lokuta-Lelle piirkonna lapsi ja peresid. Minul on võimalus seda pilti näha kolmes vaates – koolijuhina, volinikuna ning kogukonna liikmena.

Kandideerisin volikokku, sest hoolin sellest piirkonnast ja koduvallast. Koduvallast, kus valimiste ajal on volinikud lubanud oma valimisliitudega seista valla kõigi piirkondade ja sealsete elanike heaolu eest. Koduvallast, kus hoolitakse inimestest ja lähtutakse printsiibist, et iga inimene vallas on väärtuslik ja oluline. Koduvallast, kus keskendutakse „suure pildi“ nägemisele ja arendamisele. Kaks aastat peale valimisi on koduvalla nägu muutunud võõraks, statistikaga manipuleerivaks ja tekki veelgi rohkem oma voodiservale tõmbavaks.

Tööd koolijuhina ei ole ma teinud kunagi ametikoha ega palga pärast, vaid seetõttu, et hoolin siinsest piirkonnast, ning see on olnud minu võimalus panustada. Seekord tuleb koolijuhina selgitusi jagada haridusvõrgu ümberkorraldamise teemal.

Hariduse teemat on puudutanud vallavanem, abivallavanem kui ka volikogu esimees. 2023. aasta novembri lehes toob abivallavanem välja, et riigi poolt on suur surve kuueklassiliste koolide ülalpidamiseks ning HTM-i toetusmeede soodustab seda. Ta toob välja, et selle toel säiliks Eidapere kool Järvakandi kooli õppekohana, **kuid arutelu on lähikuudel ees.**

2023. aasta oktoobri ajalehes kirjutab volikogu esimees: „Kahe aasta jooksul, mil olen volikogu esimees olnud, on mulle selgeks ja südamelähedaseks saanud kaks sõna: **kogukond ja kaasamine. Just selliste valusate otsuste tegemise puhul tuleb suhelda ja kaasata kogukonda.“**

Aasta tagasi olime olukorras, kus lauale ilmus mõte panna Eidapere Kool kinni. Tookord olid hoolekogu põhjendused ja analüüsid vallavalitsusele ootamatu üllatus ning kergelt loodetud otsus võeti laualt maha. Vahetati strateegiat. Üheks uue strateegia osaks oli lubadus kaasata kõiki osapooli aruteludesse. Oleme koolipere ja vanematega neid arutelusid oodanud terve aasta. Ajalehest saame lugeda, et arutelud seisavad ees. 4. jaanuari kogukonnakoosolekul ei tunnistanud vallavanem, et eelnõu kooli ümberkorraldamise kohta on valmis. Neli päeva hiljem saime eelnõu.

Strateegia on olnud läbimõeldud ja sihipärane. Väikeste ampsudena on inimestele leheveergudel ette söödetud vajalikku infot ning kujundatud seeläbi arvamust.

Mõistan, et ametnikel on vajadus praegu iga hinna eest tõestada, miks on vaja Eidapere kooli ümber korraldada, ning seetõttu tuuakse välja erinevaid statistilisi numbreid, mida asetatakse endale sobivasse konteksti. Enamasti on nende numbrite taga aga ka teine pool.

Meie koolile on ette heidetud vähest õpilaste arvu ja liigseid ruutmeetreid ühe õpilase kohta ehk maja on liiga suur ja ülalpidamiskulud liiga kõrged. Abivallavanem toob jaanuarikuises lehes välja, et tegelikult on meie kooli laste arv viimastel aastatel hoopis tõusnud 34-lt 46-le õpilasele. Tookordne langus 34-le lapsele oli tingitud õpilaskodu sulgemisest, mistõttu koolist lahkus 14 last. Abivallavanem rõhutab, et ajutine kasv on tulnud Lelle laste arvelt, kuna sealsed lapsed ei ole mahtunud Valtu kooli. See ei ole päris tõde, kuna eelmisel aastal oli vaid kaks last, kes soovisid minna Valtu kooli. Teiste soov oli tulla meie kooli. Teisalt võiks tunda rõõmu, et Lelle pered on meie kooli leidnud ja tahavad lapsi siia tuua. Ja vanematel on võimalus oma lastele kooli valida. Tuuakse välja, nagu käiksid Eidapere ja Lelle lapsed mujal kui Eidapere koolis. Siin tuleb vaadata tagasi hetkele, kui kadus ära Lelle kool ja vanematel tuli leida lastele uus kool. Sobiva transpordiühenduse tõttu läksid Lelle lapsed Valtu kooli. Eidaperre sel ajal transpordivõimalust polnud ega pakutud. Meie piirkonnale heidetakse ette, et pea pooled lapsed käivad mujale koolidesse. Siin loeb sissekirjutus – lapsed on erinevatel põhjusel siia sisse kirjutatud, kuid elavad juba aastaid teistes asulates ja käivad seal koolis. Jah, meil on lapsi, kes käivad teistes koolides, kuid haridusstrateegiast selgub, et näiteks Raplasse sõidab vallast kokku 68 last. Probleemi peaks tõstatama ülevallaliselt, mitte meie piirkonda esile tõstes. Lelle laste puhul tuleks välja tuua see, kui paljud on valinud teiste koolide asemel hoopis meie kooli. Ümberkorralduse tulemusena peaks vähenema õpilaste arv, kuid maja ruutmeetrid ja kulud jäävad samaks. Kokkuhoidu ei tule.

Abivallavanem rõhutab, et õpilaste arvu vähenedes on keeruline tagada hariduse kvaliteeti. Tuuakse välja, et Eidapere Kooli õpetajatest 56% on kvalifitseerimata õpetajad. Kehtna valla haridusasutuste ümberkorraldamise eelnõu seletuskirjas räägitakse 53,3% kvalifitseeritud õpetajatest. Lihtsa arvutusena saame kvalifitseeritud ja kvalifitseerimata õpetajate protsendiks 109,3%. Kus võib olla viga? Andmeid esitades peaks ametnik olema väga täpne. Tekib küsimus, miks esitatakse eelmise (22/23) õppeaasta andmeid, kui 23/24. õppeaasta 10. novembri andmed on EHISes nähtavad? Õpetajate mõningase liikumisega on kvalifitseeritud õpetajate näitajad aastate lõikes erinevad. Sellel õppeaastal on kvalifikatsioonile vastavus 73% ja tõuseb kevadeks veel. Meie õpetajad on motiveeritud endale vajalikku kvalifikatsiooni omandama. Artiklis rõhutatakse, et probleem tekib III kooliastmes kvalifitseeritud matemaatikute, keemikute, bioloogide, geograafide ja füüsikute leidmisega. Eidaperes on kõik need õpetajad kvalifitseeritud ja pealegi noored. Haridusstrateegias tuuakse välja ka vananevat õpetajaskonda. See puudutab kõiki valla koole. Eidaperes on igas vanuses õpetajaid, kuid keskmine vanus on 45 eluaastat, mis on hea tulemus.

Eelnõu seletuskirjas rõhutakse hariduse kvaliteedi tõstmisele kõikides koolides. Milliste mõõdikutega on meie vallas hariduse kvaliteeti mõõdetud ning kuidas tõstab Eidapere Kooli III kooliastme sulgemine kogu valla hariduse kvaliteeti, jääb selgusetuks. Hariduse kvaliteet ei ole vaid kvalifitseeritud õpetajad ja nende vanus. Hariduse kvaliteedi hindamiseks on väga suur hulk mõõdikuid, kuid siin neid kindlasti lahti rääkida ei ole võimalik.

R. Puusep toob artiklis esile, et Eidapere Kooli III kooliastme sulgemine vähendaks poole võrra meie koolile kulutatavast hariduskulust. Haridusasutuste ümberkorraldamise eelnõu seletuskirjas tuuakse välja, et III kooliastmes antav tundide arv on Eidapere koolis 95 tundi nädalas, üldine tundide arv kogu kooli peale aga 202 tundi nädalas (Kehtnas 390, Valtus 302 ning Järvakandis 299 tundi). Eidapere Kooli vähene tundide arv tuleneb liitklassidest, sest kui on liidetud kaks klassi ja õpetaja annab tundi korraga nii 2. kui 3. klassis, siis loetakse see üheks tunniks. Liitklassiteema vajaks pikemat selgitust. III kooliastme tundide hulk on seotud sellega, et I ja II kooliastmes liitsime tunde võimalikult palju kokku, et III kooliastme põhiainetunnid saaks eraldi olla, kuna lapsed valmistuvad põhikooli lõpetamiseks ning eksamiteks.

Oleme pika kauplemise peale töötajate ja lastevanematega kohtumised valla esindajatega saanud. Mida nendelt kohtumistelt selgeks saime? Seda, et arvamuse küsimisi on tehtud vaid linnukese pärast, sest sisulisi arutelusid ei soovi keegi pidada. Saime selgeks, et vallavalitsuse ja volikogu esimehe soov on volinikke hoida meie koosolekutelt võimalikult kaugel. Volinik, kes otsustab paljude perede ja ühe piirkonna edasise elujõulisuse üle, ei tohi osaleda koosolekutel ega teada, mida mõtleb ning milline mure on kohalikul inimesel. Saime teada, et antud lubadused jäävadki lubadusteks, ning saime väga selge vastuse, et tegelikult ei ole asi rahas, vaid poliitilises otsuses, mida kellelgi on vaja läbi suruda, et valmistuda uuteks valimisteks. Saime selgeks, et Eidapere kool ja piirkond on vaja tuua ohvriks, et edaspidi päästa Järvakandi kooli.

Riina Tomingas
koolijuht,
volikogu ja kogukonna liige

Paluküla Hiiemäe kinnistu arengudokumendi koostamine aastateks 2024–2030

Kehtna Vallavalitsus kutsub kõiki huvilisi osalema Paluküla Hiiemäe kinnistu / Paluküla puhke-, spordi- ja loodushariduskeskuse arengudokumendi koostamise protsessis. Kõikidel huvilistel on võimalus anda oma panus Hiiemäe kinnistu tuleviku kujundamisse.

Kehtna vallale kuuluv Hiiemäe kinnistu on viimase 30 aasta jooksul omandanud riikliku tähtsuse. Aastakümnete jooksul on Hiiemäe kinnistu ümbruses toimunud keeruline erinevate huvide kaalumine kultuuripärandi ning looduskaitse ja ettevõtlus- ning arendustegevuse vahel. Paluküla Hiiemäe ajalooline ja kultuuriline tähtsus ulatub sügavale minevikku, pakkudes rikkalikku materjali nii ajaloolastele, areheoloogidele kui ka folkloristidele. Paluküla Hiiemäe mitmekihilisus peegeldab Eesti rahva vaimset pärandit ja looduslähedust. Paluküla Hiiemägi on samas ka Loode-Eesti kõige kõrgem mäetipp, mistõttu on aastakümnete jooksul kinnistus nähtud potentsiaali regionaalse tähtsusega puhke-, spordi- ja loodushariduskeskuse arendamiseks. Aastate jooksul on paljudest arendusplaanidest loobutud ning paikkonna edendajate jaoks on tegevus kujunenud ennekõike missiooniprojektiks – kannustatuna soovist luua võimalusi noortele ja hoida elu maal. Kaks eriilmelist arusaama on aastakümnete jooksul kaasa toonud mitmeid kohtuvaidlusi, teadusartikleid, uuringuid ja kujundanud olulisel määral riiklike poliitikate suundumusi.

Algatus. Kehtna Vallavolikogu on väljendanud ootust saada parem ülevaade Hiiemäe kinnistu toimimise kohta praegu ja tulevikus. Kehtna Vallavalitsus asub koostöös huvirühmadega koostama Hiiemäe kinnistu arengudokumenti, et suurendada kinnistul toimuva suhtes läbipaistvust ja mõista, millised arengud võivad Hiiemäe kinnistut ees oodata järgmistel aastatel (kuni 2030).

Eesmärk. Arengudokumendil on kaks peamist eesmärki. Esiteks soovitakse dokumendis kaardistada lähimineviku olulised protsessid, tegevused ja verstapostid aastatel 1997–2024, et vältida olulise ajaloolise mälu hääbumist info ülekülluse ajastul. Teiseks soovitakse kujundada selgus Hiiemäe kinnistu praeguse olukorra ja tulevikuväljavaadete osas aastatel 2024–2030, et arengud kinnistul oleks suunatud ja sihtrühmadel oleks ülevaade võimalike tulevikustsenaariumite kohta. Oluline on suunata arenguid võimalikult keskkonnasõbralikult, austades loodushoiu ja säästva arengu põhimõtteid.

Kaasamisprotsessi etapid

1. **Avalik koosolek** – Tutvustame arengudokumendi koostamise protsessi, eesmärke ja ajakava. Koosolek toimus 21. veebruaril Kehtna Vallamaja suures saalis.
2. **Ideede ja ettepanekute kogumine** – Ootame kõikidelt osapooltelt aktiivset kaasalöömist ja panustamist. Ideid ja ettepanekuid saab esitada aadressil kehtna@kehtna.ee.
3. **Töörühmade moodustamine** – Detailsemate teemade ja ettepanekute aruteluks moodustatakse vajaduse korral töörühmad, mis kohtuvad määratud perioodil.
4. **Avalik arutelu** – Töörühmade tulemusi arutatakse laiema avalikkusega, et koguda tagasisidet ja täiendavaid ideid.
5. **Arengudokumendi I versiooni avalikustamine** – Avalikustame ja ootame kõigilt huvilistelt tagasisidet.
6. **Arengudokumendi kinnitamine** – Peale tagasiside kogumist ja arvesse võtmist kinnitab Kehtna Vallavalitsus lõpliku arengudokumendi.

Osalemiseks on vaja registreerimist aadressil kehtna@kehtna.ee.

Arengudokumendi kavandamine toimub koostöös huvirühmadega koosloome protsessi põhimõtteid austades. Viimane tähendab, et osapooltelt oodatakse aktiivset panust tekstilise osa loomisel ja kirjutamisel. See on ainulaadne võimalus mõjutada Hiiemäe kinnistu tulevikku. Ootame aktiivset osavõttu ja põnevaid ideid!

Lisainfo saamiseks võtke ühendust Kehtna Vallavalitsusega.

Kohtumiseni!

Rynaldo Puusep
Abivallavanem

KOP KOHALIKU OMAALGATUSE PROGRAMM

KEVADVOOR AVANES 01.03.24!

2024. aasta esimese vooru taotluste esitamine toimub **e-toetuse keskkonnas 01.03 kuni 01.04 kell 16.30**.

Üleriigilised **infopäevad** toimuvad Zoomis eesti keeles **T, 05.03** ja vene keeles **N, 07.03**.

Uuri lähemalt rol.raplamaa.ee ja raek.ee!

Raplamaa Omavalitsuste Liit
Association of Local Authorities of Rapla County

RAPLAMAA
ARENDUS- JA ETTEVÕTLUSKESKUS

Uudiseid Rohelise Jõemaa Koostöökogult

Aino Viinapuu. Foto: Maarika Hiiemäe

Järvakandi piirkonda esindas Leader-tegevusrühma Rohelise Jõemaa Koostöökogu (RJK) juhatuses alates 2015. a lõpust Katrin Kuum, kes esitas seoses teisele ametikohale siirdumisega lahkumisavalduse meie juhatuse liikme kohalt. Seetõttu oli 6. veebruaril 2024 Cinema Cafes toimunud Rohelise Jõemaa Koostöökogu üldkoosoleku esimeseks päevakorrapunktiks juhatusse uue Järvakandit esindava liikme valimine. Vastavalt ühingu põhikirjale ja töökordadele saavad üldkoosolekul uue juhatuse liikme kandidaate esitada kohapeal viibivad ühingu liikmeesindajad. OÜ Tulihein esindaja Mait Järvik esitas kandidaadiks Kehtna vallavolikogu esimehe Katrin Anto, kelle üldkoosolekul osalejad konsensuslikult ametisse kinnitasid. Vastuvõetud otsusega määrati Katrin Anto Rohelise Jõemaa Koostöökogu juhatuse liikmeks tööperioodiks 06.02.2024-05.02.2027. Soovime Katrinile edu, indu, head energiat ja tulemuslikku koostööd! Esmakordselt on RJK-l võimalus kasutada lisaks Euroopa Liidu maaelu arendamise toetusele ka Euroopa sotsiaalfond+ vahendeid sotsiaalseks innovatsiooniks kogukondades ning sotsiaalse võrdsuse suurendamiseks piirkondlikus koostöös. Selleks annab võimaluse ühingu koostatud Rohelise Jõemaa piirkonna 2023-2029 ühisstrateegia, mille on heaks kiitnud nii regionaalminister kui ka sotsiaalkaitseminister. RJK piirkonnas saab sotsiaalse kaasatuse suurendamiseks ja hoolduskoormuse vähendamiseks (meede 3) esitada taotlusi tänavu sügisest, maaelu arendamise võimalused: ettevõtlusmeede (meede 1) - innovatsioon, ettevõtluse mitmekesistamine, kestlik majandamine ning kogukonnameede (meede 2) - kogukondade ja elukeskkonna arendamine avanevad taotlejatele 2025. a jaanuaris. Taotlemise aluseks olev strateegia ja meetmelehed on leitavad meie kodulehel: https://joemaa.ee/strateegia/.

Kindlasti tuleme enne taotlusvoorude avanemist ka Järvakanti vastavat infot jagama ning ootame osalema ka meie endi ellu viidavate koostööprojektide tegevustes. Olge meie uudistega kursis meie kodulehe kaudu!

Aino Viinapuu
Rohelise Jõemaa Koostöökogu juhatuse liige

TEAVITUS

Rohelise Jõemaa Koostöökogu annab teada, et esitab Rohelise Jõemaa piirkonna ühisstrateegia 2023-2029 alusel toetuse taotluse meetmesse 21.4.9.2 „Kogukonna juhitud kohalik areng“. Ühingu tegevuspiirkonnaks on Pärnumaalt Põhja-Pärnumaa vald, Tori vald (endise Are valla, Tori valla ja Sindi linna piires), Pärnu linn (endise Paikuse valla piires), Saarde vald (endise Surju valla piires); Raplamaalt Kehtna vald (endise Järvakandi valla piires); Viljandimaalt Põhja–Sakala vald (endise Suure-Jaani valla ja Kõpu valla piires).

Kaasrahastanud Euroopa Liit

Eesti tuleviku heaks

PILTUUDIS

Eestimaal kutsuti üles kandma Iseseisvuspäeval kodumaise mustriga kindaid. Valtu pensionäride klubi Koduläte otsustas oma veebruarikuu sündmusel välja panna väikese käsitöönäituse. Laudadele seati vaatamiseks 10 paari sokke ja 45 erineva mustriga kinnast või kindapaari.

Väljapanekule tõid kudumeid 11 naist. Meenutusi ja uudistamist oli küll!

Eriline tänu käsitöömeistrile Kaie Kulperile.

Foto: Tiiu Teets

Kehtna valla 2023. aasta eelarve täitmine

Eelarve täitmise koondülevaade on välja toodud järgnevas tabelis 1. Täpsemad andmed, sh hallatavate asutuste eelarved ja täitmised, on leitavad valla kodulehelt https://kehtna.ee/uldinfo.

Kehtna valla põhitegevuse tulud suurenesid 13%, ulatudes 11 813 226 euroni. Maksutulud kasvasid 8%, jõudes 6 130 389 euroni, kaupade ja teenuste müügist saadavad tulud kasvasid 53%, jõudes 748 119 euroni ning suurenesid saadavad toetused tegevuskuludeks 13% võrra, ulatudes 4 869 474 euroni.

Põhitegevuse kulud tõusid 12%, jõudes 10 669 199 euroni. Sotsiaalabitoetused suurenesid 37%, jõudes 921 893 euroni, tööjõukulud kasvasid 16%, ulatudes 5 928 473 euroni ja majandamiskulud tõusid 4%, ulatudes 3 458 430 euroni.

Investeerimistegevuse kulud koosnevad põhivara soetusest 817 504 eurot, osaluste soetusest 211 703 eurot ning võetud laenude intresside maksmisest 136 071 eurot (kasvades aastaga 93 506 eurot). Põhivara soetused on välja toodud alljärgnevas tabelis.

Järvakandi tööstusala arendus 2. osa (sh 358 637 eurot saadud toetusest)	539 275
Tänavate ja teede korrashoid, mustkatete parendus	165 424
Valtu Põhikooli arendamine haridus-, kogukonna- ja kriisiennetuskeskuseks	41 760
Kehtna staadionihoone parendus	29 358
Toetus Paluküla teenindusmaja ehituseks	20 000
Järvakandi Kooli spordiplatsi projekteerimine	19 596
Järvakandi Klaasikeskuse tegevusmudeli koostamine (sh 7 000 eurot saadud toetusest)	14 400
Paluküla spordikompleksi arendamine (sh 3 846 eurot saadud toetusest)	7 692

Tabel 2: Kehtna valla 2023. aasta põhivara soetused.

		Eelarve täitmine 2022	Eelarve täitmine 2023	Muutus % 2023/2022	Muutus € 2023/2022
	PÕHITEGEVUSE TULUD KOKKU	**10 488 888**	**11 813 226**	**13%**	**1 324 337**
	Maksutulud	**5 659 133**	**6 130 389**	**8%**	**471 256**
3000	Füüsilise isiku tulumaks	5 437 457	5 910 136	9%	472 679
3030	Maamaks	221 676	220 253	-1%	-1 423
	Tulud kaupade ja teenuste müügist	**488 998**	**748 119**	**53%**	**259 121**
	Saadavad toetused tegevuskuludeks	**4 311 251**	**4 869 474**	**13%**	**558 223**
352	Tasandusfond	828 017	763 281	-8%	-64 736
352	Toetusfond	3 092 368	3 753 221	21%	660 853
350, 352	Muud saadud toetused tegevuskuludeks	390 866	352 972	-10%	-37 894
	Muud tegevustulud	**29 507**	**65 244**	**121%**	**35 738**
382	Kaevandamisõiguse tasu	17 472	52 681	202%	35 209
382	Laekumine vee erikasutusest	11 957	12 279	3%	322
388	Muud tegevustulud	78	284	0%	207
	PÕHITEGEVUSE KULUD KOKKU	**9 492 267**	**10 669 199**	**12%**	**1 176 932**
	Antud toetused tegevuskuludeks	**1 047 198**	**1 281 849**	**22%**	**234 650**
413	Sotsiaalabitoetused ja muud toetused füüsilistele isikutele	673 976	921 893	37%	247 918
450	Sihtotstarbelised toetused tegevuskuludeks	131 464	136 144	4%	4 681
452	Mittesihtotstarbelised toetused	241 759	223 811	-7%	-17 948
	Muud tegevuskulud	**8 445 069**	**9 387 351**	**11%**	**942 282**
50	Tööjõukulud	5 106 089	5 928 473	16%	822 385
55	Majandamiskulud	3 338 521	3 458 430	4%	119 909
6	Muud kulud	459	447	-3%	-12
	PÕHITEGEVUSE TULEM	**996 621**	**1 144 027**	**15%**	**147 405**
	INVESTEERIMISTEGEVUS KOKKU	**-787 007**	**-849 235**	**8%**	**-62 228**
381	Põhivara müük (+)	20 500	50 200	145%	29 700
15	Põhivara soetus (-)	-807 646	-817504,3	1%	-9857,83
3502	Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine(+)	198 843	260 473	31%	61 630
1501	Osaluste soetus (-)	-140 000	-211 703	51%	-71 703
450	Antud sihtfinantseerimine (-)	-16 400	-20 000	22%	-3 600
655	Finantstulud (+)	261	25 370	9616%	25 109
650	Finantskulud (-)	-42 565	-136 071	220%	-93 506
	EELARVE TULEM (ÜLEJÄÄK (+) / PUUDUJÄÄK (-))	**209 614**	**294 792**	**41%**	**85 177**
	FINANTSEERIMISTEGEVUS	**177 470**	**-248 887**	**-240%**	**-426 357**
2585	Kohustuste võtmine (+)	700 000	330 000	-53%	-370 000
2586	Kohustuste tasumine (-)	-522 530	-578 887	11%	-56 357
	LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS (+ suurenemine, - vähenemine)	**379 825**	**45 904**	**-88%**	**-333 920**

Tabel 1: Kehtna valla eelarve täitmine.

Osaluste soetus koosneb tütarettevõtete osakapitali sissemaksetest. Valtu Spordimaja OÜ osakapitali sissemakse 120 000 eurot maakonna arengustrateegia projekti omaosaluseks ning Kehtna Vesi OÜ osakapitali sissemakse Lelle aleviku ÜVK arenduseks 91 703 eurot.

Laenu võeti 2023. aastal 330 000 eurot, mis kasutati tütarettevõtte Valtu Spordimaja OÜ osakapitali sissemakseks 120 000 eurot, Valtu Põhikooli renoveerimise projekteerimiseks 100 000 eurot (sh kasutamata osa 58 240 eurot kantakse üle 2024. aasta eelarvesse), tütarettevõtte Kehtna Vesi OÜ osakapitali sissemakseks 90 000 eurot ja Järvakandi Kooli spordiväljaku projekteerimiseks 20 000 eurot. Laenu maksti tagasi 578 887 eurot, mida on 56 357 eurot enam kui aasta varasemalt.

Kehtna valla raha ja pangakontode seis 31. detsembri 2023 seisuga oli 2 295 005 eurot.

Marika Ojaperv
finantsjuht

Volikogu käis väljasõidul Toompeal

30. jaanuari nimetatakse riiklikus tähtpäevade kalendris eesti kirjanduse päevaks. Kehtna vallavolikogu II koosseis tähistas seda päeva väljasõiduga Toompeale. Lisaks volinikele ühines meiega üks noortevolikogu liige, kolm noort Järvakandi koolist ja Hendrik Ross.

Toompeal ootas meid Eesti Keskerakonna avalike suhete juht, fraktsiooni meedianõunik Riigikogus Andres Kalvik.

Alustasime oma ringkäiku Pika Hermanni tornist, kus avanes kaunis vaade Tallinnale. Seejärel puhkasime jalga Riigikogu saalis, kus giid Archibald Kald andis ülevaate väärika maja ajaloost ja parlamenditöö eripäradest, vürtsitades seda näidetega laiast maailmast. Lisaks õnnestus volikogu liikmel Lauri Möldril tähistada oma sünnipäeva Riigikogu hoone Valges saalis. Külaskäigu ajal oli Riigikogus istungite vaba nädal ja paralamendisaadikuid oli ringi liikumas vähe, seetõttu avanes võimalus külastada ka Keskerakonna fraktsiooni tagatubasid ja Riigikogu II aseesimehe Jüri Ratase töötuba.

Esireas vasakult: Mait järvik, Lauri Mölder, Erik Veinberg, Riko Väljaots, Piret Priivits, Debora Võrk, Kirke Anto, Katrin Anto, Katrin Velleste ja Andres Kalvik. Tegareas vasakult: Kristo Kaaring, Henri Ross, Leaanyka Leisson, Enar Karuoja, Eno Hermann, Villy Võrk, Siim Riisenberg, Marko Matson ja Meelis Tomson. Foto: erakogu

Külaskäigu lõpetuseks vestlesime päevakajalistel teemadel. Kehtna volikogu liikmetele valmistas eelkõige muret teeehituse alarahastatus ja kavandamisel oleva automaksu mõju inimeste toimetulekule.

Enne kojusõitu saime Riikogu kohvikus keha kinnitada.

Volikogu sõidutas Toompeale Meelistegevus MTÜ.

Tänan kõiki osalejad toreda päeva eest!

Katrin Anto
Kehtna valla volikogu esimees

Kes ma olen – ÕPETAJA?

1843 Kehtna kool

Kehtna Põhikool soovib sel õppeaastal koduvalla ajalehe veergudel veidi lähemalt tutvustada oma õpetajaid. Alustasime juba detsembris klassiõpetajate tutvustusega, jätkasime jaanuaris õpetajatega, kes olid jõudnud meie kooli programmi Noored Kooli kaudu ja seekord leiate ajalehest nende õpetajate lood, keda Kehtna Põhikool peab oma tõeliseks raudvaraks.

Kunstiõpetuse ja tütarlaste tööõpetuse ning geograafia õpetaja EDDA REI:

Olen Kehtna Põhikoolis õpetajana tööl olnud 20 aastat. Igav ei ole olnud, pigem vastupidi. Uued õpilased ja kolleegid teevad töö vaheldusrikkaks, iga õppeaasta algab uutmoodi ning iga päev toob üllatusi. Kehtna koolist lahkumist või õpetajatöö jätmist ei ole ma kunagi tõsiselt kaalunud.

Koolis töötades on kollektiivis mulle olulised ausus, sallivus ja võrdne kohtlemine, oma töö tegemine nii hästi kui võimalik. Väga oluline on tänases koolis üksteise märkamine ja toetamine. Soovin olla toeks noortele õpetajatele ja märgata seda, kui nad vajavad kellegi tuge. Samuti olen õppinud ise abi küsima ja ennast analüüsima, kas olen valmis võtma lisakohustusi või mitte.

Õpilastes hindan samuti ausust ja avatust, et nad julgeksid mõelda ja kaasa rääkida. Koolis veedetud aeg peaks õpilastele olema turvaline, nii füüsiline kui vaimne keskkond. Selle saavutamine on õpetajate töö. Vaid turvalises keskkonnas on mõeldav õppimine ja areng. Rõõmu teevad just arenevad õpilased. Minu üks suur lemmikteema on ennastjuhtivus ja suurimad rõõmud koolis on seotud just sellega, kui õpilane tunneb ennast turvaliselt, tegutseb tunnis rõõmuga ja mõtleb ise lahendusi välja. Õpetajana töötan siiani ka sellel põhjusel.

Mul on pidev vajadus midagi õppida, pean ennast väga uudishimulikuks. Töö kõrvalt olen kogu aeg midagi lisaks õppinud, näiteks läbinud mitmeaastased rahvarõiva valmistamise kursused, mille tulemusena on mul enda valmistatud rahvarõivad, või olen õppinud mitu aastat toitumisnõustajaks.

Koolitusi valin hoolega ja ootan neid väga. Sellel kevadel on ees põnev koolitus „Taastav klassiruum“, kus tutvustatakse koolis turvalise õhkkonna loomise ja konfliktide ennetamise taastavaid praktikaid.

Loen vabal ajal, sageli on pooleli kaks raamatut, üks keerulisem pedagoogiline, teine meelelahutuslik raamat. Meeldib vaadata häid filme, dokumentaalsaateid ja kvaliteetseid krimiseriaale. Juba kolm aastat saab kodus kogu minu tähelepanu kuldne retriiver Yete. Tänu temale oli mul võimalus käia veel ühes põnevas koolis – koertekoolis. Yete sunnib mind liikuma, võtma iga päev peale tööpäeva ette pika ringi õues ja see on just see õige viis töömõtetest vabanemiseks ja vaimseks puhkuseks. Huvialaks on veel toit ja toitumine, nii toidu valmistamine kui uute maitsete proovimine. Minu tugi on mu lähedased, sõbrad ja head kolleegid.

Muusikaõpetaja LEA KARJANE

Töötan Kehtna Põhikoolis muusikaõpetajana juba aastast 1994. Seega veereb tänavu minu 30. tööaasta. Neist 25 aastat olen olnud klassijuhataja viiele lennule. Juhatan ka koore ja igal laulupeoaastal olen viinud laulukaare alla laulma paljud Kehtna kooli õpilased.

Kui lõpetasin Tallinnas kooli, oli mul Rapla maakonnas muusikaõpetajana tööle võimalik asuda kas Kehtna või Eidapere Põhikoolis. Elasin tol ajal ise Kuusikul ning valisin Kehtna, kuna siia sain kahe bussiga, Eidaperre oleks pidanud ka rongiga seiklema. Olin toona alles 22-aastane noor ning veidi hirmunud kõige uue ees, mis mind ootas. 1996. aastal kolisin perega Kehtnasse ja elan siin praegugi.

Mulle väga meeldib Kehtnas elada ja see, et töökoht on kodu lähedal. Igal hommikul jalutan kodust tööle ja õhtul tagasi, see teeb tuju heaks ja meeled erksaks. Kooli jõudes olen värske ja valmis koostööks lastega, kolleegidega. Naudin väga loodust, metsas matkamist, kalal käimist, aias nokitsemist. Samuti armastan väga reisida. Kord nädalas keerutan jalga segarahvatantsurühmas Umbsõlg ning toimetan ka naiskodukaitsjana Hiie jaoskonnas. Vabade tundide ajal ja vahel ka pärast tunde võib mind leida maadlusmajast, kus käin keha vormis hoidmas. See on aeg iseendale, laen niimoodi patareisid.

Minu suurim toetaja on minu pere. Kehtna Põhikooli on lõpetanud kõik minu 3 last väga edukalt, olen nende üle uhke. Siit koolist on nad saanud tugeva põhihariduse. Tänaseks on vanemad lapsed väga põnevatel ametitel leiba teenimas ning noorim õpib gümnaasiumis.

Vahel mõtlen, miks ma õppisin õpetajaks, miks olen õpetaja? Eks ikka seepärast, et armastan lapsi. Olen muusikaõpetaja, minu tunnis on lastel võimalus end avada, olla loov ja julge.

Särasilmsed lapsed klassis panevad ka minu silmad särama. Õpetan ainsa õpetajana siin koolis õpilasi 1.–9. klassini. Nende kasvamist ja arengut on põnev jälgida. Alustan uudishimulike pisikestega ja saadan teele arukad ning erilised noored. Ükski päev ei ole sarnane, iga päev toob midagi uut ja põnevat.

Õpetaja ULVI KOIT

Õppinud olen klassiõpetajaks. Lisaks õpetan inglise ja eesti keelt teises kooliastmes. Kehtna Põhikool on mu esimene ja ainus töökoht. Kehtna kool on mulle oluline, kuna õppisin ise selles koolis. Siin õppisid mu lapsed ja praegu õpivad siin mu lapselapsed. Minu jaoks on tähtis, et koolil läheb hästi. Loodan, et õpilased ja vanemad hindavad kodukoha pikkade traditsioonidega kooli ja suhtuvad sellesse tänutundega ning on uhked oma kooli üle.

Vabal ajal meeldib mulle lugeda, teen käsitööd. Osalen valla mälumängus kooli võistkonnas. Mulle meeldib perega reisida ja veeta aega oma laste ja lastelastega.

Inimestes hindan töökust ja kohusetunnet. Kui oled töökas ja sihikindel, siis võid elus jõuda kaugele.

Olen õpetaja, sest naudin lastega suhtlemist. Olen klassiõpetaja, sest mulle meeldib õpetada erinevaid aineid. Nii õpid lapsi tundma erinevates olukordades. Väikesed lapsed on väga otsekohesed ja avatud. Neis on säilinud uudishimu elu ja ümbritseva vastu. Heameelt teeb, kui mulle vaatavad vastu rõõmsad näod ja säravad silmad. Veel meeldib mulle selle töö juures, et päevad ei ole ühesugused. Tihti on üllatusi, mida ei oska oodata. Lapsed õpetavad meid asju nägema uue kandi pealt, teisiti ja huvitavast vaatenurgast.

Järvakandis tähistati Kaitseliidu taassündi ja pärjati aktiivsemaid vabatahtlikke

17. veebruaril, Kaitseliidu tegevuse taastamise 34. aastapäeval tunnustas Kaitseliidu ülem kindralmajor Ilmar Tamm Järvakandis peetud tseremoonial eelmise aasta aktiivsemaid kaitseliitlasi ja naiskodukaitsjaid.

Aasta teo teinuid auhinnati kuld- ja üle tuhande tunni panustajaid hõbemündiga.

Samuti tunnustas Kaitseliit oma aktiivsemaid vabatahtlikke, kes olid eelmisel aastal Eesti riigi kaitsmisse panustanud enam kui tuhat tundi oma aega. Kokku oli selliseid vabatahtlikke 30, kes eelmise aasta jooksul panustasid kokku Kaitseliidu ja Naiskodukaitse tegevustesse üle 30 000 tunni. Rapla malevast pälvisid Kaitseliidu hõbemündi Eric Noormets, Kristjan Kajaste ja Kenneth Koosma. Naiskodukaitsjatest sai sama tunnustuse Kaja Heinsaar.

Koos vabatahtlikega tähistasid Kaitseliidu taasloomist Kaitseliidu ülem kindralmajor Imar Tamm, eelmine Kaitseliidu ülem ja Harju maleva vabatahtlik kindralmajor Riho Ühtegi ning kaitseväe juhataja ja Rapla maleva liige kindral Martin Herem. Sel nädalal oma 60. sünnipäeva tähistanud kindralmajor Ühtegi pälvis Kodutütarde hõbetatud teeneteristi.

Raplamaa Laulukarussell

29. jaanuaril toimus Rapla Kultuurikeskuses Raplamaa laulukarusselli finaalvõistlus.

Kehtna Kunstide Koolist osalesid järgmised õpilased:
Tommy Taelma (juhendaja Liis Lillestik)
Sigrid Säde Reino (juhendaja Ea Hark)
Kritili Järvala (juhendaja Ea Hark)
Maribel Uutmann (juhendaja Ea Hark)
Caroly Sõber (juhendaja Ea Hark)
Maribel Uutmann sai kolmanda koha oma vanusegrupis. Palju õnne!
Kõik lauljad olid väga tublid, aitäh lauljatele ja juhendajatele!

Maiu Kell-Kangur
Kehtna Kunstide Kooli direktor

Minu ämma „väike“ hullus. Ait, milles pesitseb üle tuhande tassi!

Kui Teele kuraditosin aastat tagasi Põrsaku küla Välja tallu jõudis, oli Anne tasside kogumisega juba alustanud ... Mu ämmal Anne Ojasalul on huvisid ja hobisid seinast seina. Ka tasse on tal tänaseks aidas terved seinad ja lagigi täis.

„Tasside kogumine on minu väikene hullus. Nõud on mulle kogu aeg meeldinud. 21 aastat tagasi esimese tassi kingiks saamine oli minu jaoks märgiline. See oli Arsi kombinaadi (Eesti NSV Kunstifondi Tallinna Kombinaat Ars – *toim.*) imeline kuldse ja sinise maalinguga tass.“

Millal järgmine tass sinu kätte jõudis ja kas Sa teadvustasid siis endale, kui suureks see huvi võib paisuda?

„Tegelikult ei, ma üldse ei mõelnud selle peale. Lihtsalt üks ilus tass, mille panin riiulisse ja aeg-ajalt tolmu pühkides vaatasin, et oi kui ilus. Aga siis aja möödudes oli võimalik reisida ja hakkasingi endale tasse juurde soetama. Esimene ost oli Portugalis Portos. See oli minu jaoks rahakotile küllaltki mõjuv väljaminek. Sel ajal olid meil alles kroonid, seal aga eurod. Rehkendasin muidugi vaateakna taga, kui palju tassid maksavad. Võtsin ikkagi südame rindu ja astusin antiigipoodi sisse. Kord Prantsusmaal läksin juba liiale natuke, sealt ostsin neli imelist tassikomplekti. Müüja vaatas imestunult otsa, et palju see proua kokku ostab. Norras olen palju käinud ja sealt tulen alati tassidega tagasi.“

Mille järgi oled oma tasse valinud?

„Tean, et teised kogujad otsivad kindlaid teemasid, mul selliseid selgeid eelistusi pole eriti. Tasse on juba üle tuhande ja mul on paigas oma süsteemid ja teemade pealkirjad. Roosilised, lilled aasalt, valge ja kullaga, reisidelt ostetud, 20. sajandi algus ...“

Kas mõnda tassi oled kuidagi eriliselt jahtinud?

„Seda ma ei ütleks. Küll oli mu unistuseks saada Langebrauni (1920.–1930. aastatel Nikolai Langebrauni portselanimaali töökojas kaunistatud portselan – *toim.*) tassikomplekt – vähemalt ükski – ja nüüd mul on see üks olemas! Mul ei ole nii, et pean kindlasti mingi teatud tassi saama. Praegu on mulle meeldima hakanud lavendel, võib-olla hakkaks seda teemat koguma. Üks huvi on veel erikujulised tassid.“

Tassid on sinuni jõudnud loomulikult, nii nagu elus paljudki asjad, ja oled need lihtsalt vastu võtnud.

„Nii on. Näiteks vaatab mu sõbranna Karin minu sünnipäevade eel mu kogu alati üle, et kinkida midagi uut, ise öeldes: „Tean, et sul neid ei ole.“ Kord helistas üks võõras proua mulle teadmisega, et kogun tasse, ja pakkus mulle mõned kingituseks. Paljud tuttavadki toovad tasse aeg-ajalt. Kõige erilisem lugu on aga Itaaliast pärit tassil, mis on mu kogus üsna uus. Vanem poeg Andres käis perega suvel Itaalias. Nad õhtustasid väga mõnusas väikeses pererestoranis, kus Andres vaatas, et ohoo, sellist tassi emal küll pole. Ja ta uuris teenindajalt, kas nad on nõus selle talle müüma. Teenindaja vastas, et kindlasti mitte, tegu on tema kui restorani omaniku vanaema pulmaserviisi tassiga. Ent läks hetk mööda ja teenindaja tuli pärima, miks tassi vastu selline huvi tekkis. Andres näitas talle minu tassikogu pilti, mis ilmus mõni aasta tagasi Raplamaa Sõnumite loos. Kerime veel natuke edasi ja mees tuli lauda tagasi kenasti pakitud tassikomplektiga. Tingimuseks pani, et soovib pilte, kui tema tassikomplekt on Eestis minu tassitoas oma koha leidnud. Sellist tähenduslikku lugu pole ühelgi teisel tassil. Vahel istun aidas tugitoolis ja lihtsalt vaatan seda ilu enda ümber. Mõnikord taasavastan, et oi, ka selline tass on mul olemas. Ehkki mul on nägemismälu, ei ole iga üksik tass pidevalt meeles. Ikkagi 21 aastat kogutud.“

Tassitoast rääkides ... Millal said aru, et tassidele on vaja oma tuba, oma luba?

„Aja jooksul kogunenud tassid seisid aidas kastides. Neli aastat tagasi toimus Keava kodukandipäev ja pidasime perega kohvikut ning arutasime kaasaga, et võiks ka tassid välja panna. Abikaasa tegi aita riiulid. Sõbranna Karin tuli appi, puhastasime ja sättisime. Toona oli tasse umbes 600. Ja sellest ajast saati ongi tassituba kõigile huvilistele avatud. Suurem rahvahulk käis külas möödunud suvel avatud talude päeval. Mõni on tassitoas päris pikalt, tunneb huvi, vaatab ja küsib, on minuga samal lainel. See valmistab rõõmu. Vahel lasen külalistel kasutamiseks meelepärase tassi otse riiulist valida.

Nii et tassid ei ole Sul hindamatud museaalid, millele ka peale hingata ei julge?

„Külalised tõesti ei julge neid esialgu puudutadagi. Mõned on tõesti väga õrnakesed – näiteks Hiina ja Jaapani portselan –, aga olen nendega sina peale saanud ja julgustan ka külalisi tasse kätte võtma. On ju nad ikkagi tarbeesemed ja kasutamiseks mõeldud. Valgeid kindaid ma nendega ümber käies kätte ei pane.“

Sul on ka väikesed lapselapsed, kes tasside vastu huvi tunnevad. Kuidas sellega oled hakkama saanud?

„Väike Elsa muidugi tahab neid katsuda, aga siis vanaema teeb natuke kurjemat häält. Õpetan, kuidas vaadata silmadega.“

Üks Anne lemmiktassidest. Fotod: Aare Hindremäe

Anne tassikogu kõige esimene tass.

Tassikogu täies hiilguses.

Kas sul on ka lemmiktass? Selline, mille võtaksid endaga teispoolsusesse kaasa, kui saaks?

„Mulle meeldivad sellised tassid, mis on küllaltki lihtsa mustriga. Ilmselt ühe võõrasemadega tassi, aga kindlasti midagi veel, ühega ei saa piirduda. Ma ikkagi koguja! Kuna tasse on tõesti palju, siis nüüd jõulupuud ehtides mõtlesin lausa, et paneks tassid ka kuusele. Päristasse siiski ei pannud, aga pisikesed tassikujulised ehted on olemas.“

Mis su ellu peale tasside veel mahub?

„Näiteks ooper ja teater ja küpsetamine. Viimane huvi saavutas koroonaajal koduseinte vahel olles lausa maania mõõdud. Teatris olen käinud eluaeg ja ilmselgelt kogun ka kavasid, mida mul on üle 360. Kõiki kavasid muidugi alles pole. Teatrit teen ka ise Valtu näitetrupis Anderaasuke.“

Annega vestles
Teele Ojasalu

Eriilmelised tassid.

Itaalia restoraniomanikult kingituseks saadud tass.

SDG4 YOUTH kohtumine Prantsusmaal

Jaanuari eelviimasel nädalal toimus teine SDG 4 YOUTH ERASMUS+ programmi kohtumine Prantsusmaal Rouenis. Kohtumine leidis aset INSA instituudis. INSA-l on üle Prantsusmaa mitu õppekohta kokku üle paarikümne tuhande õpilasega. Rouenis on neil 2000 inseneriks pürgivat noort, kellest 40% on tüdrukud.

Istuvad vasakult: Helena (Horvaatia), Sophia (Kreeka), Eva (Potugal) ja Seily. Tagareas vasakult: Vincent (Prantsusmaa), Ana (Portugal), Diana (Horvaatia), Vasiliki (Kreeka) ja Killu. Foto: erakogu

Kehtna Vallavalitsus ja Kehtna Valla Avatud Noorsootöökeskus osaleb toetava partnerina rahvusvahelises Erasmus+ programmi projektis, mille eesmärk on tõsta noorte teadlikkust keskkonnast. Teised osalised on Portugalist, Kreekast, Horvaatiast ja Prantsusmaalt. Selliseid kohtumisi on kokku viis ja igal kohtumisel töötatakse välja töötubasid, veebiseminare ja ka ühte väljasõitu noortele Portugali. Eelmise aasta sügisel osales töötubade välja töötamisel toonane Kehtna noortekeskuste juht Annika Rannamets koos Merit Sillaotsaga. Kuna uue Kehtna Valla Noorsootöökeskuse loomine ja uue juhi leidmine toimus jaanuari alguses, siis Merit soovis (uus KVN juht) kohtumise Prantsusmaal vahele jätta. Selleks, et programm meie jaoks ei katkeks, osales tema asemel Kehtna Vallavalitsuse spordi- ja noorsootööspetsialist Killu Sika, temaga oli kaasas kommunikatsioonispetsialist Seily Sõgel-Raid.

Koostegemises on rõõmu

Igalt maalt on kaks osalejat. Kui Eestis on noorsootöö suuresti korraldatud kohaliku omavalitsuse poolt, siis lõuna pool tegelevad noorte tegevustega tihti hoopis MTÜ-d. Erinevusi põhja ja lõuna vahel on teisigi. Kriisidele ja katastroofidele keskenduv töötuba tuleb Eestis täiesti teise suunitlusega kui Kreekas või Portugalis. Lõuna-Euroopas elades võiks sul olla valmis evakueerumiseks seljakott, samal ajal Eestis võime hoopis jääda lumevangi. Lõuna pool tuleb tegeleda suurte metsatulekahjudega ja üleujutustega. Meie võitleme lume ning jääga. Sattusime Roueni väga huvitaval ajal. Seal sadas üle kolme-nelja aasta lund ja veidi ka jäävihma. Meie, eestlaste jaoks polnud see midagi erilist. Paar miinuskraadi ja samm natuke lühem, et mitte libiseda. Aga Prantsusmaal ei jõudnud paljud töölegi, sest mägedest alla liikumine selliste oludega ei olnud mõeldav. Samal ajal oli Eestis öine näit pea –25 kraadi. Meie lõunast pärit partnerite jaoks oli Eesti ilma uudis täiesti mõeldamatu ja nad tunnistasid, et ei mäleta, millal viimati lundki nägid.

Taaskasutuspoodide külastatavus võiks olla suurem

Mulle jäi mulje, et *second-hand*-poed ei ole ehk kõige populaarsemad noorte seas. Pigem väiksem osa on teadlik ja peab seda trendikaks. Käisime läbi mõned taaskasutuspoed Rouenis, et võrrelda kaubavalikut Eestiga. Poed olid rohkem butiigid. Väga kenasti sätitud riided, värvide järgi. Hinnad võrreldes meie omadega kordades kallimad. Sellises olukorras võib küll tekkida noorel raha-küsimus. Kiirmood on niivõrd palju odavam kui retrostiilis taaskasutatav riideese. Miks ma peaksin selle ostma? Kui küsisime kohalikult noorelt, kas tema külastab taaskasutuspoode, oli naeratus kohmetu ja ta raputas pead. Samas hästi riietuv Prantsusmaa noor kasutab palju ühistransporti, mida rohkem aga lõuna poole, seda tähtsamaks peetakse enda auto omamist.

Vähemuste võrdsus

Üks töötuba käsitleb võrdselt kohtlemist ja kõigile mõtlemist. Noored saavad ülesande panna kokku pidu või kokkusaamine koolis, kus kõik tunneksid end oodatuna ja saaksid osaleda. Kas ratastooliga on võimalik peole tulla? Kas pime või kurt inimene tunneb end kõrvalejäetuna või on talle ka midagi pakkuda? Nende küsimustega soovitakse noori panna mõtlema natuke laiemalt, et tuleviku ühiskond kohtleks inimesi veelgi võrdsemalt.

Lisaks on kindlasti fookuses mikroplasti teema ja toit. Kui kaugelt tuleb sinu toit? Kui palju vett ja energiat kulub, et toit sinuni jõuab? Need ja teised teemad oli arutluses. Otsiti koos lahendusi ja vahvaid mõtteid, kuidas noortele keskkonnaprobleemist rääkida. Arutleti ka riikide erinevuste teemadel. Meile Killuga tundus, et Eesti on heas seisus. Kas just keskkonnahoiu mõttes? Seda ei oska ma kommenteerida. Küll aga teadvustamise suhtes. Väikeses riigis on võimalik muudatusi paremini ette võtta. Kasvõi tuues näiteks liigiti kogumise. Meil on sellest aastast kohustus biojäätmed segaolmeprügist eraldada, meil on pandipakendi süsteem ja võimalus ka pakendit eraldi ära anda.

Minu arvamus on, et meie noored on üha enam teadlikud keskkonna- ja kliimaprobleemidest. Paljud teavad, kuidas keskkonnateadlikult käituda ja keskkonnahoidlikult tarbida. Teatakse ringmajandusega seotud tegevusi, mida ise igapäevaselt ellu viia: jäätmete liigiti kogumine, asjade parandamine, annetamine, kasutatud asjade ostmine, tarbimise vähendamine. Populaarsed on Eestist alguse saanud heakorratalgud "Teeme ära" ja "Maailmakoristuspäev". Noorte seas on suurenenud soov elada senisest keskkonda hoidvamalt.

Taolistes projektides osalemine annab väga hea arenguvõimaluse Kehtna valla noorsootöötajatele ja noortele ning võimaldab tuua uusi teadmisi, töötube ja häid praktikaid Kehtna valla noortekeskustesse. Läbi rahvusvahelise noorsootöö on võimalik laiendada nii noorte silmaringi, tutvustada erinevaid kultuure, arendada sallivust erinevuste suhtes kui ka anda kogemust ja julgust täiskasvanueluks.

Tuuleenergia

Kuigi säästev energiatootmine polnud meil teemaks, võtsin ühe pausi ajal selle jutuks. Et kuulata, kuidas teistes riikides läheb energeetikaga. Kõik ei osanud päris hästi vastata. Tundus, et teema on neist kauge. Aga näitena võib tuua Portugali, kus elektrituulikuid on palju rajatud. Tuulikud asuvat eelkõige mäetippudel ja ei oldud päris kindlad, kas seal piirkondades inimesi elab. Siiski arvati, et kedagi nad ei sega, vastuseis tuulikute rajamiseks polevat isegi teema. Portugalis on suured tootmised, mis valmistavad just erinevaid komponente tuulikute tarbeks. Horvaatias näiteks plaaniti ühte tuuleparki linnurände koridori. Selle vastu olid inimesed väga ja nagu aru sain, seda parki ei rajatud. Kahjuks prantslaste kogemuste kohta ei olnud võimalik küsida, rongisõidul märkasin keset põlde ja künkaid üksikut tuulikut. Tegelikkuses on Prantsusmaal elektrituulikuid rajatud kindlasti hulga rohkem, aga silma jäi kaugustes keset maastikku üksik tuulik. Vestlustest võis järeldada, et paljud tegelikkuses ei taju, et tegemist on roheenergiaga, küll aga ollakse arvamusel, et erinevaid alternatiive energia tootmiseks on vaja. Oleks hea, kui uued tootmisviisid oleksid keskkonnasäästlikumad kui varasemad. Elektrihinnad mõjutavad meid kõiki.

Ka instituudis, kus meid võõrustati, oli säästmiseks hoonete üldistel aladel ja saalides kütet vähendatud. Ja kuigi kõik automaatselt arvasid, et eestlased on vist eskimod, oli meil seal küll vägagi külm olla. Noored käisid koridorides jopedes. Küllap polegi probleemi, kui talv on vaid üks-kaks kuud, millest külmim temperatuur öösiti on –7. Eesti paraku peab energiavajadusele rohkem tähelepanu pöörama ja alternatiivide leidmisega tegelema.

Lõpetuseks saab öelda, et tore on külas käia, aga hea on Eestis elada. Probleemid on maailmas erinevad, kuid probleemid on kõikjal. Meie teha on leida lahendusi ja mitte lõpetada otsimist.

Projekti "SDG4YOUTH" on kaasrahastatud Euroopa Liidu programmist Erasmus+.

Seily Sõgel-Raid
kommunikatsioonispetsialist

TEISED MEIST

Üleeuroopalise noorte tõlkevõistluse võitis Kertu Reimal

Üleeuroopalise noorte tõlkevõistluse võitja Eestis on Kertu Reimal Rapla gümnaasiumist. Euroopa Komisjon kuulutas 8. veebruaril välja Euroopa Liidu noorte tõlkijate võistluse Juvenes Translatores võitjad.

Eesti õpilaste hulgas osutus sel aastal parimaks Kertu Reimal Rapla gümnaasiumist. Võistlus toimus 17. korda, kuid esmakordselt tuli Eesti võitja väljastpoolt Tallinna või Tartut. Võitjat tuli Rapla gümnaasiumisse õnnitlema Euroopa Komisjoni Eesti esinduse keelenõunik Rita Niineste.

Õpilaste töid hinnanud Euroopa Komisjoni tõlkijate sõnul paistis Kertu Reimali võidutöö silma eriti loova keelekasutuse poolest, ent jäi samal ajal piisavalt truuks ka originaaltekstile. Kertu emakeeleõpetaja Ülle Mäekivi ja inglise keele õpetaja Katrin Villard tõstavad esile nii Kertu väga head inglise keele oskust kui ka lausa suurepärast emakeelt. Ülle Mäekivi tõdes, et ta ise seekord spetsiaalselt ei panustanudki, kuid rõõm on Kertuga koostööd teha, ja see jätkub. Ta iseloomustas Kertut kui loomingulist ja mitmekülgset inimest.

„Kertu armastab kirjandust, tunneb suurepäraselt teose analüüsivõtteid, tajub tekstide erinevaid kihte. Tema põhjalikkusele ja vastutustundlikkusele võib alati kindel olla. Koos kahe klassikaaslasega osalesid nad just eesti kirjanduse võistluse "Rändaja" eelvoorus, olles tutvunud Lydia Koidula ja Mehis Heinsaare elu- ja loomingulooga.

Vaatamata tihedale graafikule ja mitmekülgsetele huvitegevustele, nt laulmine, leidis Kertu ikka aega ettevalmistuseks. Ta oskab hetki ratsionaalselt kasutada. Kertu lööb kaasa kooliüritustel, nt õpilasesinduse organiseeritud eesti kirjanduse päeval. Luulelõunal esitas temagi oma loomingut. Kertu on ka varem edukalt osalenud keele- ja kirjandusalastel võistlustel ning võitnud auhinnalisi kohti ja eripreemiaid," rääkis Ülle Mäekivi.

Kertu Reimal ütles, et ei suuda seda siiani uskuda, kuid tunneb ääretut rõõmu ja uhkust ning on väga tänulik selle erakordse kogemuse ja talle usaldatud vastutuse eest. Võistlus toimus koolis interneti vahendusel. „Kahe tunni jooksul pidime tõlkima umbes poolteist lehekülge teksti, teemaks oli tehisintellekt. Sealjuures tohtisime kasutada sõnaraamatut ning omi keeleteadmisi. Otsetõlget teha ei saanud, vaid pidi jälgima grammatikat, ladusust ning rakendama loomingulist lähenemist võõrkeelsete väljendite eestindamisel," täpsustas Kertu ning lisas, et algtekst oli tema meelest väga hästi valitud, seda oli huvitav tõlkida ning see pakkus talle mõnusat väljakutset.

Kertu on tänulik oma inglise keele õpetajale Katrin Villardile, kes tõi ta tõlkimise juurde ja pakkus võimalust võistlusest osa võtta. „Olen tänu temale avastanud uue kire, millega kavatsen kindlasti tulevikus tegeleda." Ta tänas südamest ka oma eesti keele ja kirjanduse õpetajat Ülle Mäekivi, kes julgustas Kertut olema loominguline.

Põidlaid hoidsid veel Kertu Reimali perekond ja sõbrad, kes kogu aeg pärisid tõlkevõistluse tulemuste kohta. „Mind liigutas sügavalt see, kui toetavad kõik olid, sain nii palju õnnesoove ja kallistusi," lisas Kertu.

Tõlkevõistluse eesmärk on edendada keeleõpet koolides ja tutvustada noortele tõlkija elukutset. Osaleda saavad 17-aastased keskkooliõpilased ja võistlus toimub kõikides koolides kogu EL-is ühel ja samal ajal. Igas riigis saab osaleda nii palju koole, kui on sellel riigil saadikukohti Euroopa Parlamendis. Võistlusel osales kokku seitse Eesti kooli, kes valiti kandideerinute seast välja loosi teel.

Marleen Murumets
Raplamaa Sõnumid

Oma õnnitlusi tuli Kertule üle andma Euroopa Komisjoni Eesti esinduse keelenõunik Rita Niineste. Foto: Rapla Gümnaasium

Nimed marmortahvlil ehk lood Kehtna valla mälestuskividest ja tahvlitest IX osa

Eidapere piirkonna mälestuskivid

ENDEL MÄNDMA

Endel Mändma. Foto: EFA.252.0.71390

Endel Mändma (mitte segi ajada rahandusminister Endel Mändmaaga) oli pärit Eidapere lähedalt Kenni külast Mändemalt. Teise asetäitjana kureeris ta ministeeriumis ehituse ja varustuse valdkonda. Kaasaegsed mäletavad teda kui meest, kelle peale sai alati kindel olla – kui midagi oli vaja korda ajada, pöörduti just Mändma poole, sest tema pidas sõna ja ajas asja korda. Oli värvikas, oma sõnavaraga tuntud otseütleja, kes kunagi ei keerutanud. (*Ülo Eriku meenutused*)

Võis sõnades ka „vene värgi" põhja lasta, tegutsedes oli sunnitud balansseerima tolle aja olustikku arvestades piiridel, jäädes alati eesti meheks. (*Taivo Raudsaare ja Ü. Eriku meenutused*) Oli sõbralik ja seltskondlik (nt kasvõi jahilkäigud), aga iseloomulik oli, et ta ei tükkinud esile. (*Ü. Eriku meenutused*)

Ta on üks väheseid metsamehi, kelle auks on sünnipaika rajatud väike tammik. Tammed istutati samal ajal, kui Mändemale paigaldati Endel Mändma mälestuskivi.

ENDEL MÄNDMA
22.09.1929–29.01.1985

- *Sündis Kenni külas Eidapere lähedal Mändemal.*
- *Õppis Vändra keskkoolis (lõpetas 1948) ja Eesti Põllumajanduse Akadeemias (lõpetas 1953 metsamelioratsiooni eriala, diplomitöö teema oli „Kuusiku metskonna paealade metsastamine".*
- *Töötas Pärnu Metsamajandi insenerina, lühikest aega Tõstamaal turbainsenerina, Surju metsaülemana, Suure-Jaani Metsamajandi peametsaülemana, seejärel töötas Kuremaa Metsamajandustehnikumis, oli 1959–1966 Läänemaa Metsamajandi direktor ja alates 1966. aastast surmani Eesti NSV Metsamajanduse ja Looduskaitse Ministeeriumis ministri asetäitja (minister Heino Tederi asetäitja).*
- *Oli ka Metsatööstuse ja Metsamajanduse Teaduslik-Tehnilise Ühingu esimees (1982–1985) ja Eesti NSV Jahimeeste Seltsi Tallinna Jahindusklubi esimees, Eesti looduskaitse seltsi asutajaliige.*
- *Pälvis Eesti NSV teenelise metsakasvataja aunimetuse 1979.*
- *Oli mängufilmide "Kõrboja peremees", "Jõulud Vigalas", "Nukitsamees", "Corrida", "Nipernaadi" ja "Hundiseaduse aegu" filmigruppide looduskaitsekonsultant.*
- *1985. aasta mais avati tema sünnikohas Eidapere lähedal Kenni külas mälestuskivi.*

Endel Mändma mälestuskivi tema sünnitalus Mändemal Kenni külas. Foto: Aare Hindremäe

Raimond Kukk

Ühistöö, 17. september 1966

Nüüd siis on ka neil inimestel oma päev, kelle tööd ja tegemised on kõige lähemalt seotud "rohelise kulla" ehk metsaga. Ja tava kohaselt tehakse ikka juttu neist, kellele üks või teine kuulub. Eks meiegi tee seda mehest, kes juba viieteistkümnendat aastat peab Eidaperes metsaülema ametit. Jutt tuleb nimelt Raimond Kukest, kes ise ütleb, et metsamehe töö on see kõige etem töö. Peame nõustuma, sest inimene, kes just oma tööd peab kõige paremaks, on selle küljes südamega. Aga tore on metsamehe amet tõesti. Peale töö on selles ka ilu, romantikat, palju niisugust, mida te kusagilt ei leia. Ta oli üheksateistkümnene, kui metsameheks hakkas. Kakskümmend aastat on tallatud tuttavaid ja uusi metsaradu. Ta määrab ilmeksimatult, kellele kuulub see või teine ulukijälg või kui vana on üks või teine puu. Ta mõistab paljusid metsa märke. Isegi salaküti koera oskab enda juurde meelitada, et siis ka seaduserikkujat ennast tabada. Aga ise on kõva jahimees: hundi, põdra, metssea, hulga jäneseid ja linde lasknud. Ülepäeviti käib praegu metsas. Astub mööda rohelist vaipa, kaalutleb ja takseerib. Teda ootavad mehed, kellega peetakse nõu homse päeva tegemiste üle.

Me istume vastamisi tema kabinetis. Toreda olemise ja jutuga 39-aastane mees. Meelsasti räägib ta metskonna tööst ja tulemustest. Algavat see metsa ja lõppevat põllumajandusega. Viimasega seepärast, et ka see saab siit oma osa viljaredelite, vooritarvete ja muu näol. Peamine on siiski mets: puidu varumine, kultuuride rajamine ja hooldamine, looduskaitse ning palju muud. Metskond sai tänavu II kvartali töötulemuste eest Rapla Metsamajandis esimese koha. Et siin tööd on tehtud ja tehakse hoolega, kinnitavad andmed. Kõigepealt hooldusraiete plaan 3700 tm. Täidetud on sellest 92% ja, nagu Raimond Kukk veendunult tõendab, saavad nad ülejäänuga hakkama oktoobripühadeks. Täidetud on kultuuride istutamise ja metsamaade kuivendamise plaanid, toime tullakse ka paberipuidu varumisega. Töö edeneb siin seepärast, et järjest suuremat tähelepanu pööratakse mehhaniseerimisele. Peale otsese töö, mida tehakse kohusetundega, on mehel kuhjaga ühiskondlikke kohustusi. Kõigepealt on ta Kevade kolhoosi partei-algorganisatsiooni sekretär. Alles täna hommikul istusid nad Lokuta kolhoosi partorgi Jaak Kildveega koos laua taga ja arutasid, kuidas ühiselt agitaatorite õppusi pidada. Siis on ta veel külanõukogu seltsimeheliku kohtu esimees, rajooni parteikomitee revisjonikomisjoni liige ja mine tea, kus veel ametis. Mõni aeg tagasi pandi tema foto rajooni autahvlile. Tähendab, mees on hästi töötanud. Töö aga, nagu ikka, kiidab tegijat.

R. Lill

RAIMOND KUKK
Ühistöö, 22. aprill 1980

18. aprillil lahkus meie hulgast 53. eluaastal ülla hingega metsa armastav metsandustöötaja, kommunist, Eidapere metskonna kauaaegne metsaülem Raimond Kukk.

R. Kukk sündis 14. detsembril 1927. aastal Tartumaal Kaarepere vallas töölise peres. Lõpetanud 1942. aastal algkooli 6 klassi, tuli tal juba 15-aastaselt asuda põllutöölisena ülalpidamist teenima. 1945. aastal sidus R. Kukk oma elu metsandusega. Ta alustas kaadritöölisena Jõgeva metskonnas, aastatel 1947–1948 töötas ta juba samas metskonnas praakerina. 1948 asus ta õppima Kuremaa Metsakooli, mille lõpetas eeskujulikult 1950. aastal, saades nooremmetsatehniku kvalifikatsiooni.

Pärast kooli lõpetamist suunati ta tööle Pärnu metsamajandi Halinga metskonna abimetsaülemaks, samal aastal viidi ta üle Surju metskonna abimetsaülemaks ja alates 1. oktoobrist 1951 määrati ministri käskkirjaga Eidapere metskonna metsaülema ametikohale, kus ta töötas kohusetruult metskonna vabariigi paremate tasemele viies kuni surmani. Alates 1954. aastast kuulus ta NLKP ridadesse.

R. Kukk oli oskuslik ja organiseeriv metsandusala spetsialist, ta võttis aktiivselt osa partei- ja nõukogude organite tööst, oli aktiivne ühiskondlikus tegevuses. Tema autoriteet kolleegide hulgas oli suur. Tema juhtimisel saavutas Eidapere metskond järjepidevalt paremaid töötulemusi metskondade sotsialistlikus võistluses metsamajandis, korduvalt märgiti saavutatu ära Eesti metskondade sotsialistlikus võistluses. Aastaid töötas ta aktiivselt ENSV Metsamajanduse ja Looduskaitse Ministeeriumi mittekoosseisulise vaneminspektorina-metsaülemana. Tublide saavutuste eest nii metsamajanduse edasiarendamise kui ka ühiskondliku tegevuse alal autasustati R. Kukke V. I. Lenini 100. sünniaastapäeva medaliga, ENSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga ja paljude ENSV Metsamajanduse ja Looduskaitse Ministeeriumi au- ja tänukirjadega ning diplomitega, samuti autasustati teda "ENSV metsamajanduse eesrindlase" rinnamärgi ja väikese looduskaitse rinnamärgiga. 1978. aastal kanti tema nimi ENSV Metsamajanduse ja Looduskaitse Ministeeriumi auraamatusse, 1979 sai ta esimeste metsaülemate hulgas Eestis I järgu metsaülemaks. Helge mälestus Raimond Kukest kui suurepärasest inimesest ja seltsimehest jääb alatiseks meie südameisse, tema tehtud töö ja tegevus innustuseks metsandustöötajatele.

Raimond Kukk.

Grupp seltsimehi

Kasutatud allikad: Raplamaa koguteos „Raplamaa, loodus, aeg, inimene. 3. osa 2. köide. Koostaja Viio Aitsam, väljaandja Raplamaa Omavalitsuste Liit. Rapla 2023

Raimond Kuke mälestuskivi asub Eidapere kooli kõrval vana metsamajandi pargi tiigisaarel. Foto: Aare Hindremäe

Raimond Kuke mälestuskivi. Foto: Aare Hindremäe

Aasta ema ja vanaema Ingrid Rebane koos abikaasa, laste ja lastelastega. Fotod: Jaak Kadarik

Aasta isa ja vanaisa Rein Haggi koos abikaasa, laste ja lastelastega.

Tänuüritusel oli välja toodud piirkonna külade lipud.

Isamaa erakonna esimees Urmas Reinsalule oli palju küsimusi.

Saidapere külavanem annab üle tänukirja Traksi talu lumeraja hooldemeister Rein Tommingasele.

Ingliste piirkond tänas ja tunnustas

Algus lk1

Ingliste rahvamajja sisenedes kõlas ansambli Rajacas laul: „Kuni su küla veel elab, elad sina ka ...“

Avasõnad andis õhtule Ingliste külavanem Kaisa Vahtmäe, kes tegi ülevaate 2023. aastal toimunust. Möödunud aastale mõeldes tunnistas Vahtmäe, et tegusid kirja pannes oli ta positiivselt üllatunud: nimekiri venis oodatust pikemaks. Mitmesuguseid sündmusi, alates generaatori soetamise projektist väiksemate hoogtööpäevadeni jagus igasse kuusse. Sõna sai nüüd Lau külavanem Aare Hindremäe, kes jagas Ingliste kooli juubelil toimunut ja raamatu „Ingliste hariduselu läbi aegade“ väljaandmist. Tänati raamatu kaasautoreid, toetajaid ja panustajaid. Eraldi toodi välja Pille Matti, Viivi Mahlapuud, Tiiu Runnot ja Ülo Flauri. Vahtmäe tänas omakorda aga just Hindremäed, keda nimetas Ingliste kroonikuks. Raamat pälvis Kehtna valla 2023. aasta haridusteo tiitli ning oli „Raplamaa Aasta Tegu 2023“ nominent. Nüüd aga õhtu kulminatsioon: tänamine ja tunnustamine. Järgemööda kutsusid külavanemad enda juurde inimesi, kes ühel või teisel moel on panustanud piirkonna elu edendamisse. Vahtmäe kutsus ette Rein Tommingase, kellele jagati tunnustust lumeraja ettevalmistamise ja hooldamise eest Traksi talu maadel. Pae külavanem Katrin Bortnik tunnustas omaltpoolt Kristjan Radikot ja Rainer Niinepuud II koha eest Eesti karikavõistluste rahvarallis. Saidapere külavanem Kadi Lee andis üle tänusõnad maailmameistrile Lilli Lauretta Lepikultile koos treener Kadi Saksaga. Lilli Lauretta võitis nimelt Tšehhis artistliku tantsu maailmameistrivõistlustelt võistkondlikus arvestuses esikoha. Lau küla tunnustas Liisbet Lõivi koos juhendaja Saima Randjärvega. Liisbet võitis Kehtna valla jõulukaardi konkursi, millest prinditi jõulukaart, mis saadeti valla erinevatele koostööpartneritele, sealhulgas Toompeale ja Kadriorgu. Tänamist jätkas Hindremäe, kes ootas saali ette Pae Farmer OÜ esindajat. Kohalik ettevõte aitas Ingliste piirkonda soetada generaatori projekti „Ole valmis“ raames. Ühtlasi anti Pae Farmer OÜ-le aasta küla toetaja tiitel.

Edasi anti üle piirkonna „Kaunis kodu 2023“ auhind, mille pälvis Kutsari talu: Mati, Aime ja Viivi Mahlapuu. Kodu asub Keila jõe ääres, Ingliste külas.

Kolm viimast tiitlit on Ingliste kandis traditsioonilised. Igal aastal hõisatakse välja nii aasta ema ja vanaema, isa ja vanaisa kui Lehemedali saajad. Esimese tiitli sai uhkusega vastu võtta Ingliste küla elanik Ingrid Rebane, kellel on kokku 11 lapselast – paljud neist olid kohal ka Ingliste rahvamajas. Aasta isa on samuti Inglistelt: Rein Haggi, keda lapsed ja lapselapsed nimetasid eelkõige suureks maiasmokaks ja ravimtaimede kogujaks.

Viimase tunnustusena anti üle Lehemedal. Ingliste Lehemedal on piirkonna kogukonna kõrge tunnustus inimesele, kes on aasta jooksul kõige rohkem küla arendustegevusse panustanud. See inimene valitakse välja kogukonna poolt salajasel hääletusel. 2023. aasta Lehemedali pälvis Pae küla elanik Rauno Saagim, kes ehitas oma nõu ja jõuga külla laste mänguplatsi.

Külaliste hulgas oli poliitik Urmas Reinsalu

Ingliste piirkonna tänuõhtule oli kohale tulnud ka Isamaa Erakonna esimees Urmas Reinsalu, kellele enne ansambli Pohmell lavale astumist anti võimalus vastata külainimeste küsimustele. Kuivõrd Reinsalu hõikas välja, et talle meeldib ka mälumäng, tuli nii mõneltki seltskonnalt just sedalaadi küsimusi. Õhus olid aga ka tõsisemad teemad.

Isamaa esimees ütles esmalt, et paari tunniga, mis ta Inglistel veetis, nägi, et tegemist on väga ühtehoidva kogukonnaga, millest oleks õppida ka Eesti poliitilisel eliidil. Pikka poliitilist kõnet Reinsalu reede õhtule kohaseks ei pidanud, mistõttu tõi ta välja vaid mõned mõtted tänasest Eestist. Näiteks ütles ta, et riik purjetab üsna tormisel merel. See aasta saab olema raske, raskem ja segasem nii rahvusvaheliselt kui majanduslikult. „Aga nagu me teame: kõige pimedama öö järel hakkavad päevad valgeks minema ja iga talve järel tuleb kevad, siis meie ülesanne on vastu pidada ja olla kodanikena nõudlikud riigijuhtide suhtes,“ ütles ta.

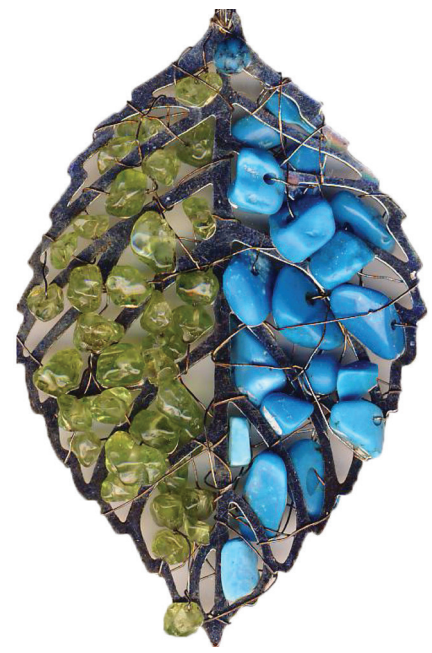

Ingliste Lehemedal on Ingliste piirkonna kogukonna kõrge tunnustus inimesele, kes on aasta jooksul kõige rohkem küla arendustegevusse panustanud. Lehemedali idee autor on Kehtna valla esimene ametlikult valitud külavanem Pille Matt. Lehemedali kavaler valitakse kogukonna liikmete poolt salajasel hääletusel.

Seltskonnast hõgati välja küsimus, miks on riigikogus ja meedias kuulda niivõrd palju negatiivset ja võitlust. Reinsalu arvab, et Eesti ühiskonnas on usalduskriis, mis tuleb paljuski sellest, et väga paljud inimesed, kes heausklikult valimas käisid, tunnevad ennast täna petetuna.

Hindremäe päris aga automaksu kohta, millele vastas Reinsalu järgmiselt: „Nii palju, kui ma ka ei rabeleks, see surutakse läbi. Minu sõnum on lihtne: kui Isamaa tuleb võimule, siis see tühistatakse!“ Ta selgitas, et täna tuuakse automaksu puhul palju võrdluseks Lääne-Euroopa linnastunud alasid, millega unustatakse ära, et Eesti on väga hajustatud maa, kus elab suurel territooriumil vähe inimesi. Liikumisreformi, millega peaks hakkama rohkemal määral sõitma nii rongid kui bussid, peab ta absurdseks ja ebarealistlikuks.

Mariliis Vest

Ingliste Lehemedali kavalerid

1.	Pille Matt	2009
2.	Tiina Linamägi	2010
3.	Imre Reino	2011
4.	Lenne Vahtmäe	2012
5.	Aare Leinberg	2013
6.	Jüri Lepikult	2014
7.	Andres Pärn	2015
8.	Aare Hindremäe	2016
9.	Rünno Leinberg	2017
10.	Kadi Lee	2018
11.	Kaisa Vahtmäe	2019
12.	Alar Lepikult	2021
13.	Rauno Saagim	2023

Kehtna Koolide Nelik 2024

2023. aastal Kehtna Neliku nime kandnud osavõistluste-sari jätkab sel aastal tegutsemist Kehtna Koolide Neliku nime all. Koos nime muutusega on muutunud ka korraldajad. Sellest aastast korraldavad koostööna osavõistlusi Kehtna valla koolid ning osalema on oodatud õpilased kõikidest Kehtna valla koolidest.

Esimene Kehtna Koolide Neliku osavõistlus toimus juba 19. veebruaril Järvakandis, kus toimusid suusavõistlused II ja III kooliastme õpilastele. Järgmist osavõistlust korraldab Kehtna Põhikool, kes korraldab maikuus spordipäeva. Septembrikuus võtab osavõistluse korralduse üle Eidapere kool, kes soovib õpilastele pakkuda kogemust orienteerumises. Kehtna Koolide Neliku sarja võtab kokku Valtu Põhikool, kes novembrikuus korraldab ujumisvõistlust.

Täpsem info vastava osavõistluse kohta avaldatakse enne sündmust. Jälgi nii Kehtna vallavalituse kui ka Järvakandi, Eidapere, Kehtna ja Valtu koolide kanaleid, et olla esimesena kursis Kehtna Koolide Neliku osavõistlustega!

Killu Sika
Kehtna Vallavalitsuse spordi- ja noorsootööspetsialist

Kultuuririkkuse aasta raamatukogudes

Eesti kultuuririkkust saab mõõta mitmel moel. Kultuuririkkus algab iga inimese isikupärast, rahvuslikest omapäradest tulenevatest erinevustest ja sarnasustest, ainulaadsetest keeltest ja iidsetest kommetest, maitseelamusi pakkuvatest toitudest kuni pilku püüdvate hooneteni. Kultuuririkkus on lõputa. Kultuuririkkus on, kui märkame, väärtustame ja hoiame Eesti kogukondade ning rahvaste kultuuride mitmekesisust. See on väärtus, mis ühendab kõiki meid, kes me Eestit südames kanname. Raamatukogud kannavad Eesti kultuuri südames.

Meie partneriteks kultuuririkkuse aastal on Kehtna Klubi, Kehtna Põhikool, Kehtna vald ja Eesti Kultuurkapitali Raplamaa ekspertgrupp. Koostöös partneritega on olnud ja tulemas mitmeid sündmusi.

Kultuuririkkuse aasta algas Kehtna Raamatukogus näitusega „Viis kunstnikku - viis erinevat käekirja“ kunstnikelt Kadi Kurema, Anne Linnamägi, Regina Lukk-Toompere, Catherine Zarip, Viive Noor. Igal neist erinev pilk kultuuririkkusele, samas aga ka nii sarnane. Näituse andis meile eksponeerimiseks Eesti Lastekirjanduse Keskus.

Meile meeldib külla kutsuda tarku ja huvitavaid inimesi, sest neid on alati põnev kuulata ja saab ise ka targemaks. Kultuuririkkuse aasta kirjanduslikuks avaürituseks oli 12. veebruaril kohtumine Tõnu Õnnepaluga. Õnnepalu on mees nagu orkester. Tema kultuuriline rikkus on mitmekihiline; õppinud botaanikat ja ökoloogiat, töötanud õpetajana Hiiumaal, olnud vabakutseline kirjanik ja algupärase tõlkekirjanduse toimetaja. Kultuuririkkuse tähenduse üle arutles kirjanik näidete toel, mil ta elas ja töötas Pariisis ning Tartu Ülikoolis vabade kunstide professorina.

Kehtna Põhikooli saalis on 4. märtsil kohtumine kirjanik Lauri Räpiga ja 3. aprillil Tarmo Tuulega, kuhu on oodatud kõik huvilised. Enne suve on meil külla oodata veel Leelo Kassikäppa ja Justin Petronet. Jälgige reklaami ja ootame osa saama.

Kehtna vallas on aasta 2024 kuulutatud linnuaastaks. Aasta kestel saab raamatukogudes vaadata raamatute väljapanekuid ja mitmeid näitusi, korraldatakse kohtumisi ja viktoriine, võimalik on jälgida ka linnukaamerat.

Meie raamatukogud on kultuuririkkad. On erinevat tegemist nii täiskasvanuile kui ka lastele: kohtumised kirjanikega, viktoriinid, töötoad ja palju muud. Anname kirjanduseteemalisi lugemissoovitusi. Iga aasta detsembris toimub raamatukogu ruumides päkapikkudega seotud tegevusi.

Raamatukogu pakutavaid teenuseid kasutatakse aktiivselt. Aastal 2023 külastati Kehtna valla raamatukogusid 26 010 korral ja laenutati koju 32 985 raamatut ja 5612 ajakirja ja -lehte. Sündmusi oli 152, millest võttis osa 2477 inimest.

Elukestva õppe pakkujatena korraldame raamatukogudes nii rühma kui ka individuaalkoolitusi. Rühmakoolitusi korraldatakse rohkem lastele ja noortele. Koolitusteemasid on erinevaid: laste lugemisharjumusi kujundavaid ja suunavaid teematunde, RIKSWEBi koolitusi ja muid erinevaid raamatukogutunde. Individuaalkoolitusi viisime 2023. aastal läbi 92 korral. Valdavalt olid koolituse saajaks eakad, kes vajasid abi digiteenuste kasutamises ja juhendamist erinevate veebis tehtavate toimingute juures.

Raamatukogud on kultuuririkkad ja teie, head lugejad, aitate meil seda olla. Kehtna valla raamatukogude rahulolukküsitlus viiakse läbi perioodil 1.–17. märts. Selle eesmärk on teada saada, kuidas on kasutajad rahul valla raamatukogude pakutavate teenuste ja nende kvaliteediga, samuti näiteks lahtiolekuaegadega. Sellel perioodil on võimalik küsitlust täita paberankeedil kõigis raamatukogudes ja elektrooniliselt Kehtna Raamatukogu kodulehel ning raamatukogude Facebooki lehel. Kehtna Raamatukogu haruraamatukogud on Lelles, Eidaperes, Järvakandis, Valtus, Inglistel ja välisteeninduspunkt Keavas. Ootame aktiivset arvamuse avaldamist.

Kehtna valla raamatukoguhoidjate nimel tänan meie häid lugejaid, külastajaid, koostööpartnereid – teiega on rõõm koos toimetada! Jätkame üheskoos aastal 2024!

Eve Rõuk
Kehtna Raamatukogu direktor

Lelle alevik saab kiire interneti

2024. aastal rajab Corle OÜ Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi toetuse abiga valguskaablil põhinevat kiire interneti juurdepääsuvõrku kahekümne ühes piirkonnas üle Eesti. Projekte rahastatakse Euroopa Liidu taasterahastu NextGenerationEU vahenditest.

Üheks selliseks piirkonnaks on Kehtna vallas asuv Lelle alevik, kus luuakse juurdepääsuvõrguga liitumise võimalus kokku vähemalt 70 aadressiobjektile.

Rajatav kiire interneti võrk on operaatorineutraalne, mis tähendab, et liitunud klient saab endale ise valida soovitud interneti- ja teleteenust osutava sideoperaatori. Juurdepääsuvõrk on projekteeritud selliselt, et see võimaldab vähemalt viiel sideoperaatoril oma teenuseid pakkuda. Näitena pakuvad Corle olemasolevas kiire interneti võrgus Kohila vallas klientidele sideteenust Telia, Elisa ja Tele 2.

„Tahame pakkuda inimestele võimalust ühineda valguskaablil põhineva kiire interneti võrguga ja kasutada kliendi poolt valitud sideoperaatorite teenuseid. Teeme enda poolt kõik, et rajatav võrk vastaks kõikide osapoolte ootustele ning oleks sideoperaatorite jaoks võimalikult atraktiivne,“ ütles Corle juhatuse liige Saamuel Rõigas.

Rajatava võrgu puhul on tegemist passiivse P2P PON tehnoloogiaga. Juurdepääsuvõrk saab alguse ELA SA baasvõrgust ning rajatakse valdavalt maakaabli liinina. Selline lahendus tagab võrgu ilmastikukindluse ning ülikiire ühendus on igal ajahetkel kvaliteetne.

Liitumiseks tuleb Corle kodulehelt www.corle.ee/kiireinternet kontrollida, kas teenus ulatub soovitud aadressiobjektini, ning seejärel järgida teile kuvatud juhiseid. Toetuse saanud aadressiobjektidel on võimalus teatud aja jooksul liituda soodustingimustel. Oma huvist oodatakse teavitama ka kõiki neid aadresse, kes hetkel toetuse saanute nimekirja ei kuulu.

Kehtna valla parima sportlase nominendid 2023

15. veebruaril toimus Rapla Kultuurikeskuses Raplamaa sportlaste tunnustusõhtu. Enam kui saja kutsutu hulgas oli mitmeid Kehtna vallaga seotud sportlasi ja treenereid.

Neiud:
Nora Haas (Valtu PK), vibulaskmine, juhendaja Eve Kivilo, Järvakandi Vibuklubi Ilves

Noormehed:
Nikita Mežov (lõpetas Kehtna PK ja õpib Tallinnas Audentese SG-s), Kreeka-Rooma maadlus, juhendaja Artur Vititin, MK Hammerlock

Naised:
Carmen Peussa, ratsutamine;
Triinu Lilienthal, vibulaskmine, juhendaja Eve Kivilo, Järvakandi Vibuklubi Ilves

Mehed:
Kalev Hõlpus – esikoht, kergejõustik (elab Kehtna vallas), treener Risto Ütsmüts, Rapla Jooksuklubi
Karl Kivilo, vibulaskmine, juhendaja Merle Morozova, Järvakandi Vibuklubi Ilves

Naisveteranid:
Eve Kivilo, vibulaskmine, Järvakandi Vibuklubi Ilves

Võistkond:
Kadi Aladinid – esikoht, tantsimine (13 tüdrukut, nende hulgas Lilli Lauretta Lepikult), treener Kadi Saks, MTÜ Kadi Võimlejad
Rapla Jooksuklubi, kergejõustik 4 x 1500 m (neljast üks Kalev Hõlpus)

Ülevaate koostas
Laine Rokk

Ando Lillioja
31.07.1933–28.01.2024

28. jaanuaril 2024 lahkus meie hulgast teeneline tööstustöötaja, Järvakandi valla aukodanik, kauaaegne Kombinaadi Järvakandi Tehased direktor Ando Lillioja.

Ando sündis Läänemaal Ristil. Tema isa Ivo Lillioja oli apteeker, aktiivne ühiskonnategelane, kaitseliitlane ja tuntud püssiõli leiutaja. 14. juunil 1941 küüditati Ristilt Lilliojade pere. 5. juunil 1942. lasti pereisa maha. Sugulaste abiga õnnestus Andol pärast sõda tagasi Eestisse tulla. Perel avanes see võimalus alles 1958. a.

Kõrghariduse omandas Ando Tallinna Polütehnilises Instituudis 1957. a mäeinseneri erialal. Pärast TPI lõpetamist töötas ta Tootmiskoondises Silikaat ja Ehitusmaterjalide Tööstuse ministeeriumis. Tolleaegne minister suunas Ando Lillioja 1972. aastal Järvakandi Tehaste direktoriks. Kombinaadi direktor ei tähendanud ainult klaasi- ja puidutööstuse juhtimist. Kombinaadi direktori vastutusalaks oli praktiliselt kogu Järvakandi alevi elu alates tootmisest, sotsiaalvaldkonnast kuni kultuuri- ja spordieluni välja. Enamik alevi hoonetest ja rajatistest kuulus kombinaadile, kus suurt tähelepanu nõudis alevi elmufondi laiendamine ja korrashoidmine. Tema teeneks on, et Järvakandis on Staadioni tänava kortermajade rajoon. Nende majade valmimisega said korteri paljud noored lastega perekonnad ja inimesed väga kitsastest korterioludest.

Klaasitootmises algas 1970. aastate lõpus raske aeg. Tootsi turbatootmise mehhaniseerimine halvendas klaasivannide kütteks kasutatava turba kvaliteeti. Seda gaasistades ei saavutatud vajalikku temperatuuri ja otsustati minna üle vedelküttele. Ka see ei muutnud olukorda paremaks, kuna masuudi kvaliteet oli halb. Aga vaatamata raskustele suutis kombinaat varustada kogu Eestit ja Venemaa looderajoone klaasiga. Kombinaat andis tööd peaaegu tuhandele töötajale.

Ando elu tähtsündmus oli kindlasti uue klubihoone ehitus ja selle vastuvõtmine 7. detsembril 1987. Klubihoone ehitati ajal, mil Moskva oli keelanud kultuuriobjektide rajamise. Ehitati laohoone. Edasist meenutab väga värvikalt arhitekt Peep Jänes: "Järvakandi asula „kuningas“ oli toona Järvakandi Tehaste direktor Ando Lillioja, kes oli nii kange mees, et käis Moskvas toonase Ministrite Nõukogu esimehe Tihhonovi isiklikul vastuvõtul ja võttis tema käest allkirja, et erandkorras on laohoone õigus ümber ehitada klubiks.“

Tema aega jääb ka Eesti Vabariigi taasiseseisvumise aegne kombinaadi privatiseerimine ja erinevate ettevõtete teke. Direktorina oskas Ando teha vägagi kõva häält, samas olla aga hooliv ja tähelepanelik kaastöötajate ja alevirahva vastu. Pensionile jäänuna ei olnud Andole alevi ja valla tegemised võõrad. Pikka aega osales ta AS Järvakandi Klaas juhatuse töös. Ando Lillioja oli mees, kes jättis sügava jälje Järvakandi ajalukku ja kellele miski inimlik ei olnud võõras. Eraelus oli Ando tubli pereisa, hobiaednik ja mesinik.

1987. a omistati talle teenelise tööstustöötaja aunimetus ja 2009. a valis vallavolikogu ta Järvakandi valla aukodanikuks.

Endiste kolleegide nimel
Enno Alliksaar

ÕNNITLEME!

97
SALME MURUMÄGI
91
LINDA-HERLANDA PRUKK
HUGO SCEPTER
VIIVI MAHLAPUU
GITTA VAINO
85
RITA HERMLIN
80
ANNE ANIMÄGI
PAAVO ALBERT PUOLOKKAINEN
75
HEIDI KRUMM
VALERI KOTSALAINEN
MALLE VIRAK
SILVA ZAGNOIKO
VALLI RAIDMA
VEERA PAUTOVA
70
MERIKE HAASMA
LIIDIA PUNDI
ANTS PREIDE
REIN PRINGI

UUED VALLAKODANIKUD

EDVIN ZELCS
JOHAN TOOMPUU
STEN-ROBIN RAUDSEPP
DEISY JÄRVE

MÄLESTAME

MADIS SUVISTE
ANNE KÜNNAPUU
ASTA SULÕND
JOHANN-VOLDEMAR LOIDAP
HEIKKI TULP

Kui Teie ei soovi oma andmete avaldamist õnnitluste rubriigis, palume sellest kirjalikult Kehtna Vallavalitsusele teada anda. Sellel juhul jääb piirang alaliselt kehtima, kuni Teilt laekub avaldamise nõusolek.

Toitumisnõustaja teenused Kehtnas

Tervisenäitude testimine bioresonantsmeetodiga
Nõuanded keha taastamiseks ja toitumiseks
Tervisetooted

Eelregistreerimine ja info:
5294 254, Epp Luisk

„Vargamäe Krõõt ja Sauna Mari“ Valtu Lugemisteatris

30. jaanuaril, EESTI KIRJANDUSE PÄEVAL esitas Valtu raamatukogus Valtu Lugemisteater A. H. Tammsaare ainetel Helve Undo poolt loodud lugu „Vargamäe Krõõt ja Sauna Mari“.

Haaravad karakterid olid kujundatud romaani „Tõde ja õigus” peamistest naistegelastest Vargamäe Krõõdast ja Sauna Marist. Nende kaudu avanesid inimsaatuse raskus ja traagilisus kunagises taluühiskonnas.

Valtu Lugemisteatrist kehastus Sauna Mariks Anne Archipov ja Krõõdaks Liina Biene.

Väga liigutav lugu oli. Kahju ainult, et publikut nappis.

Signe Mürkhain
Valtu raamatukogu

Liina Biene (Krõõt) ja Anne Archipov (Sauna Mari) Valtu raamatukogus Helve Undo poolt loodud lugu „Vargamäe Krõõt ja Sauna Mari“ ette lugemas. Foto: erakogu

KIRIKUTEATED

EELK Rapla Maarja Magdaleena koguduses

Pühapäeval, 3. märtsil kell 12 paastuaja III pühapäeva armulauaga jumalateenistus

Neljapäeval, 7. märtsil kell 17 piiblitund pastoraadi inglisaalis - 1. Korintose kirja 14. peatükk

Pühapäeval, 10. märtsil kell 12 paastuaja IV pühapäeva armulauaga jumalateenistus

Pühapäeval, 17. märtsil kell 12 paastuaja V pühapäeva armulauaga jumalateenistus

Neljapäeval, 21. märtsil kell 17 piiblitund pastoraadi inglisaalis - 1. Korintose kirja 15. peatükk

Pühapäeval, 24. märtsil kell 12 palmipuudepüha armulauaga jumalateenistus, mälestame 1949. aasta märtsiküüditamise ohvreid

Neljapäeval, 28. märtsil kell 12 Suure Neljapäeva armulauaga jumalateenistus

Neljapäeval, 28. märtsil kell 18 Vanalinna Haridus-kolleegiumi noorte keelpilliorkestri Vaikse Nädala kontsert, solist Ain Anger, dirigent Rasmus Puur, piletitega

Reedel, 29. märtsil kell 12 Suure Reede jumalateenistus, laulab koguduse segakoor Kaie Väljamäe juhatusel

Pühapäeval, 31. märtsil kell 7.50 pasunakoori äratusmäng kirikutornist; kell 8 Kristuse ülestõusmispüha armulauaga jumalateenistus, koguduse segakoor Kaia Väljamäe ja Rapla pasunakoor Aigar Kostabi juhtusel; kell 12 Kristuse ülestõusmispüha sõnajumalateenistus, kell 9-14 koguduse käsitööringi käsitöö näitusmüük pastoraadis, inglisaalis kohv, küpsetised ja pühademunad

Teisipäeviti kell 19 osadusõhtu pastoraadi inglisaalis

Kehtna Peetri kirikus

Pühapäeval, 31. märtsil kell 15 Kristuse ülestõusmispüha armulauaga jumalateenistus

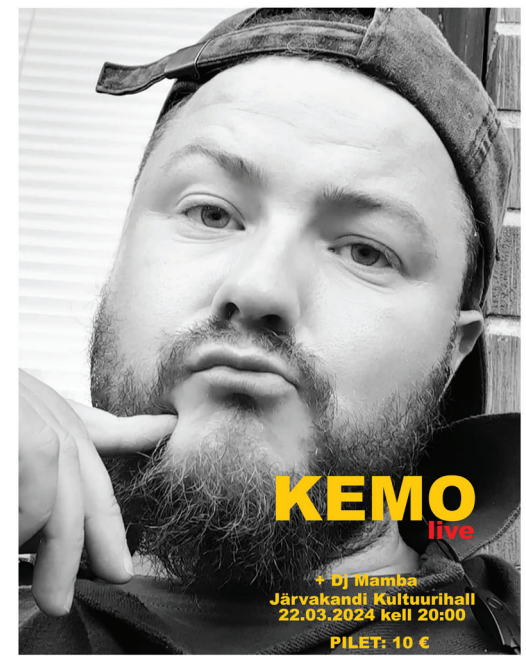

www.kultuur.kehtna.ee

Kehtna kultuur

Kehtna valla kultuuri- ja rahvamajad nüüd uues kodus!

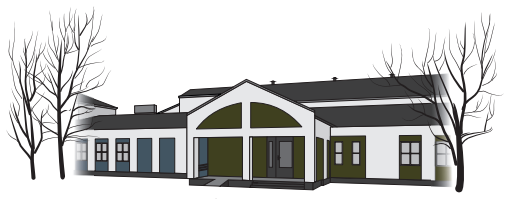

Eidapere Kultuurikeskus

06.03 kell 18 sushi valmistamise töötuba. Õpime juhendaja abiga ise sushit tegema! Osalustasu 5 €. sularahas kohapeal. Palun registreeri oma osalemine tel 5199 5344 Katrin.

08.03 kell 20–02 Naistepäeva pidu. Tantsuks mängib ERGO, õhtujuht ja DJ Mamba! Üllatusesineja! Pilet eelmüügist 12 €. Piletid müügil Eidapere Raamatukogus, lasteaias Klarika käest. Pilet kohapeal 15 € sularahas. Laud broneeri tel 5199 5344 Katrin.

09.03 kell 16–18 lauamängude õhtu, oodatud nii suured kui väikesed! Tasuta!

09.03 kell 18 kino "Elu ja armastus", pilet 5 €/4 € soodus sularahas kohapeal.

11.03 kell 16 motoorika ring lastele, tasuta.

18.03 kell 16 kino "Meisterkokk Mary", pilet 2 €.

23.03 kell 16–18 lauamängude õhtu, tasuta.

25.03 kell 16 motoorika ring lastele, tasuta.

27.03 kell 13 Eidapere päevakeskus "Kuldne" kohtumine. Oodatud on uued osalejad! Osalemine tasuta!

Lisainfo FB@eidaperekultuurikeskus, kultuur.kehtna.ee.

Valla raamatukogud

Kõigis raamatukogudes kirjanduslike tähtpäevade ja emakeelepäeva väljapanekud.

Keava

18.03 kell 18-20 Keava kogukonna vetlusõhtu.
22.03 kell 19 Reedel Raamatukogus Räägime.

Kehtna

- Raamatuillustratsioonide näitus "Viis kunstnikku - viis erinevat käekirja".

4.03 kell 12.30 külas kirjanik Lauri Räpp, toimub Kehtna Põhikooli saalis.

Lelle

14.03 kell 16.30 - 18.30 Noorte Neljapäevad kutsuvad: mängime koos emakeelepäeva sõnamänge.

Täpsem info ja jooksvalt lisanduvad sündmused FB ja kodulehel raamatukogud.kehtna.ee

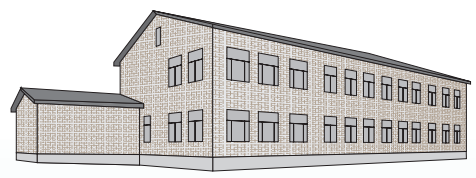

Kehtna Klubi

06.03 kell 18 Mälumäng.

17.03 kell 14 Tagurpidi Nooruse kohtumine klubi saalis. Olete oodatud!

08.03 Eidapere Kultuurikeskuse naistepäeva pidu. Buss viib Keava ja Kehtna poe juurest peole ning tagasi. Buss väljub Keavast kell 20 ja tagasi tuleb Eidaperest kell 1. Bussile registreerimine Kehtna ja Keava Raamatukogus.
Lisainfo Evelinilt 5191 4294.

Täpsem info FB@kehtnakubi ja kultuur.kehtna.ee.

Järvakandi KULTUURIHALL

07.03 kell 19 kino "Elu ja armastus", pilet 5 €/soodus 4 € sularahas kohapeal.

11.03 kell 19 Vana Baskini Teater esitleb "Aabitsa kukk". A.Kivirähki komöödia mononäidend, peaosas Lauri Liiv. Etenduse kestus 1 h ja 25 min (ilma vaheajata). Pilet 23 €/soodus 20 €. Piletid müügil Piletimaailmas, Järvakandi raamatukogus, tel 5199 5344 ja enne algust kohapeal. Kehtnast saab tulla ühisbussiga, registreeri koht Kehtna Raamatukogus. Avatud kohvik!

21.03 kell 19 kino "Mo Mamma", pilet 5 €/soodus 4 € sularahas kohapeal.

22.03 kell 20–23 Räppar Kemo live. DJ Mamba keerutab plaate ja disco ajal esineb räppar Kemo oma loominguga. Pilet 10 € sularahas kohapeal.

Lisainfo FB@jarvakandikultuurihall, kultuur.kehtna.ee.

Valtu Seltsimaja

05.03 kell 18 Kogukonna vestlusõhtu.

10.03 kell 14 Ooperikino Wagneri „PARSIFAL".

21.03 kell 13.30 eakateklubi Koduläte kokkusaamine. Oma osalusest teata Helgile telefonil 53941539.

Lisainfo telefonil 526 2722, FB@valtuseltsimaja ja kultuur.kehtna.ee.

Lelle Rahvamaja

5.03 kell 19 kino "Elu ja armastus", pilet 6/5 €.

12.03 kell 18 Toiduklubi, valmistame kevadrulle ja erinevaid suupisteid. Juhendab Eline Villig. Osalustasu 10 €. Kohtade arv piiratud, eelregistreerimine vajalik.

15.03 kell 20 Naistepäevajärgne tantsuõhtu. Meeleolu loovad Improteater ja tantsutrupp VäntWõllid. Tantsitab pillimees Urmo. Töötab sushi- ja kokteilibaar. Pilet eelmüügist 15 €, peopäeval 20 €.

21.03 kell 16.30 Noorte Neljapäevad kutsuvad kinno! Koguperefilm "Meisterkokk Mary". Tasuta!

31.03 kell 13 Lelle mälumäng.

UUS! Igal neljapäeval kell 19 naiste HEELS tantsutreening.

Täiendav info telefonil 5341 9357, FB@lellerahavamaja ja kultuur.kehtna.ee.

CINEMA CAFE JÄRVAKANDIS
SUURIM JA VANIM KOHALIK TOITLUSTAJA
KOHAPEAL VALMISTATUD MAITSEV JA SOODNE TOIT
AITAME KATTA SINU PEOLAUA VÕI KORRALDAME KOGU ÜRITUSE
TOOME SINU TELLITUD TOIDU SULLE KOJU KÄTTE
clubcinema.ee • +372 520 9459 • info@clubcinema.ee
KÕHU TÄIDAB Cinema CATERING
PEOLAUAD
SÜNNIPÄEVAD
VASTUVÕTUD
BANKETID
MATUSELAUAD
FIRMAÜRITUSED
JÕULULAUAD
TÜDRUKUTE- JA POISTEÕHTUD
GRUPPIDE TOITLUSTAMINE
OLEME AVATUD IGA PÄEV
KÕIK, MIS PUUDUTAB TOITLUSTAMIST

Puurkaevud
Maaküte
Veesüsteemid
Biopuhastid
Septikud
Mahutid

Puurvesi
PUURKAEVUD

KONTAKT
www.PUURVESI.ee
Info@puurvesi.ee
+372 5566 2032
+372 5569 4310

KUULUTUSED

Metsamaapinna ketasadraga ettevalmistamine istutamiseks: 5346 4785, info.metsaader@gmail.com

JÄRVAKANDI KULTUURIHALLIS 11.03.24 KELL 19:00

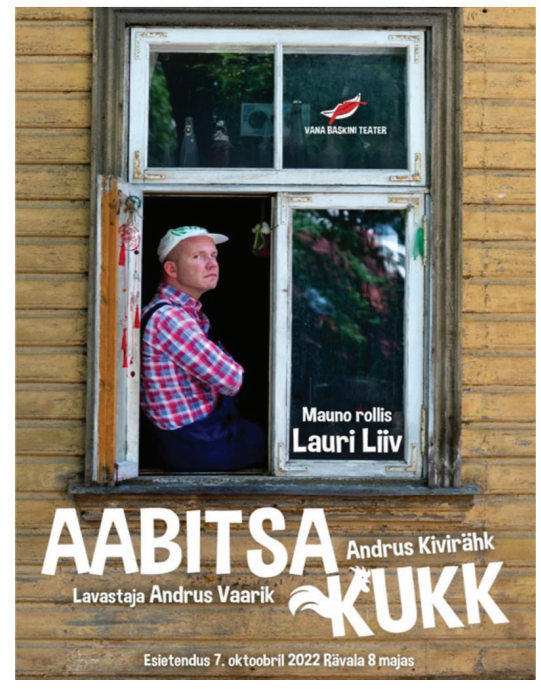

Valla Vaatleja

Väljaandja: Kehtna Vallavalitsus
(Pargi 2, Kehtna, 79001)
Toimetaja: Aare Hindremäe,
e-post vallavaatleja@gmail.com.
Tootja: Kredor OÜ
Küljendus: MK Meedia OÜ
Trükk: AS Printall
Tiraaž: 2850
Toimetusel on õigus lugusid toimetada ja lühendada.

Märtsikuu lehe materjale ootab toimetus 18. märtsiks.

www.facebook.com/kehtnavald
Valla leht internetis: www.kehtna.ee/valla-vaatleja

BIOPUHASTID.EE
HAJAASUSTUSE PROGRAMM 2024
TAOTLUSVOOR AVATUD
KÜSI HINNAPAKKUMIST
KANALISATSIOONI LAHENDUSELE
INFO@BIOPUHASTID.EE
TEL. +372 5049754

KANALISATSIOON.EE
E-POOD ÄRIKLIENTIDELE
JA ISE-EHITAJATELE
KÜSI HINNAPAKKUMIST 2024
HAJAASUSTUS PROGRAMMILE
INFO@KANALISATSIOON.EE
+372 5049754